

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391, Budapest 62 Pf. 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/101/2013.

Iktatószám: Vj/101-38/2013.

Betekinthető!
Üzleti titkot nem tartalmaz!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Bartos Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. B. B.) által képviselt **Hosptess Kft.** (1036 Budapest, Lajos utca 74-76. III. em. 23.) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat, valamint jogsértő reklámozás miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban megtartott tárgyalást követően meghozta a következő

h a t á r o z a t o t

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a Hosptess Kft. jogsértést követetett el, amikor

- 2012 decembere és 2013. december 6. között egyes kereskedelmi kommunikációiban a Sediflore-M elnevezésű étrend-kiegészítő termékre vonatkozóan betegség megelőzésére, gyógyítására, illetve kezelésére vonatkozó tulajdonságokat állított és
- 2012 novembere és 2013. december 6. között egyes kereskedelmi kommunikációinak alkalmazásával a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, egészségre vonatkozó állításokat téve a Sediflore-M elnevezésű étrend-kiegészítő termékkel kapcsolatban.

Az eljáró versenytanács megtiltja a jogsértő kereskedelmi gyakorlat folytatását és egyúttal kötelezi a Hosptess Kft.-t 790.000 Ft (azaz Hétszázkilencvenezer Forint) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételi számlája javára köteles megfizetni.

Ha a kötelezett fizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság, az eljárási díj, illetve a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Versenytanácsnál benyújtható, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevélben terjesztheti elő.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa ezen túlmenően meghozta az alábbi

v é g z é s t :

Az eljáró versenytanács az „s. boulardii 100% antibiotikumrezisztens, ellenáll a gyomorsavnak, ellenáll a fehérjebontó enzimeknek, így a lenyelt mennyiség biztosan teljes egészében lejut a rendeltetési helyére, a vastagbélbe”, illetve az „antibiotikum rezisztens” állítások vonatkozásában az eljárást megszünteti.

A végzéssel szemben a közléstől számított 8 napon belül a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett jogorvoslati kérelemmel lehet élni.

Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

INDOKOLÁS

I.

Az eljárás tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) annak vizsgálatára indított versenyfelügyeleti eljárást a Hosptess Kft.-vel (a továbbiakban: eljárás alá vont) szemben, hogy az eljárás alá vont megsértette-e
 - az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény 10. §-ának (3) bekezdésében foglaltakat, valamint
 - a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) mellékletének 17. pontjában foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat, amikor a Sediflore-M elnevezésű étrend-kiegészítő termék népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációiban a terméknek gyógyhatást tulajdonított. Az eljárás kiterjed az eljárás alá vont által a termék forgalmazásának megkezdésétől alkalmazott, a Sediflore-M elnevezésű termék népszerűsítésére szolgáló, fogyasztók felé irányuló teljes kereskedelmi gyakorlatra.
2. Az eljárás a Vj/101-013/2013. számú végzéssel kiterjesztésre került annak vizsgálatára, hogy az eljárás alá vont a Sediflore-M termék népszerűsítése során a termék egészségre gyakorolt hatásával kapcsolatban tett állításokkal megsértette-e
 - az Éltv. 10. §-ának (2) bekezdés b) pontjában foglaltakat, figyelemmel ugyanezen § (4) bekezdésére, valamint
 - az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontjában, különösen a bj) alpontban foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat.
3. Az eljárás kiterjesztésre került annak vizsgálatára is, hogy az eljárás alá vont megsértette-e
 - az Éltv. 10. §-ának (2) bekezdés b) pontjában foglaltakat, figyelemmel ugyanezen § (4) bekezdésére, valamint

- az Fttv. 6. §-a (1) bekezdés b) pontjában, különösen a bj) alpontban foglalt tényállás megvalósításával az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat, amikor a Sediflore-M probiotikus élesztő étrend-kiegészítő kapszula népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációban a terméknek olyan hatást vagy tulajdonságot tulajdonított, amelyekkel az valójában nem rendelkezik.

II.

Az eljárás alá vont

4. A 2001-ben alapított eljárás alá vont 2001 és 2007 között elsősorban rendezvények szervezésével, egészség-gazdaságtani elemzésekkel, illetve marketingtevékenységgel foglalkozott. A 2007. évtől kezdte el gyógyszerek, étrend-kiegészítők és orvostechnikai eszközök forgalmazását. 2010-től rendelkezik gyógyszer-nagykereskedelmi engedéllyel.
5. Az eljárás alá vont 2011-től forgalmazza a belga Oystershell gyár termékeit, köztük a Sediflore-M elnevezésű terméket.
6. Az eljárás alá vont 2013. évi nettó árbevétele 366.278.545 Ft volt, míg a termék értékesítéséből a vizsgált időszak alatt befolyt releváns árbevétele [üzleti titok] Ft volt.¹

III.

A Sediflore-M elnevezésű termék

7. A probiotikumok élő mikroorganizmusok, humánbarát baktériumok.
8. A probiotikus mikroorganizmusoknak több különböző törzse van, s a törzseken belül különböző fajok léteznek. A probiotikumok különböző törzseinek eltérő funkciói lehetnek, egy mikroorganizmus valamely törzsére vonatkozó állítások nem feltétlenül érvényesek egy másik törzsre.
9. A probiotikumok többsége tejsavbaktérium vagy bifidobaktérium. A probiotikus tejsavbaktériumok alapvetően abban különböznek a közönséges tejsavbaktériumoktól, hogy egy részük túléli a gyomorban lévő sav, a vékonybélben pedig az epesavak és az emésztőenzimek pusztító hatását, s így élve jutnak el a vastagbélbe, ahol képesek elszaporodni.
10. A probiotikus készítményeknek három fő típusa van:
 - a vény nélkül kapható probiotikus gyógyszerek [azaz az OTC (Over-the-Counter, vény nélkül kiadható) probiotikumok], amelyek gyógyszerészeti minőségűek, hatásosságukat és biztonságosságukat klinikai vizsgálatok bizonyítják,

¹ Vj/101-35/2013 számú ügyirat.

- a probiotikus étrend-kiegészítők, amelyek esetében ritkán végeznek humán klinikai vizsgálatot, így hatásosságuk és biztonságosságuk klinikailag nem minden esetben bizonyított. Általában a bennük található baktériumszám alacsonyabb, mint az OTC probiotikumokban. Az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV. 26.) EszCsM rendelet 2. §-ának a) pontja értelmében az étrend-kiegészítő a hagyományos étrend kiegészítését szolgáló olyan élelmiszer, amely koncentrált formában tartalmaz tápanyagokat vagy egyéb táplálkozási vagy élettani hatással rendelkező anyagokat, egyenként vagy kombináltan,
- a probiotikus (étrend-kiegészítőnek nem minősülő) élelmiszerek (pl. joghurtok). A probiotikus élelmiszerekben lévő probiotikum mennyisége nem állandó és általában alacsony.

11. Az eljárás alá vont kizárólagos jelleggel forgalmazza Magyarországon a Belgiumban előállított Sediflore-M elnevezésű terméket, amelyet az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet (a továbbiakban: OÉTI) 2011. április 6-án étrend-kiegészítő készítményként vett nyilvántartásba „Sediflore-M speciális probiotikus élesztő kapszula” elnevezéssel. Az OÉTI 2011. április 6-án kelt igazolásában az alábbi megjegyzést tette:

A címkegrafikán szereplő állítás az adott összetételű, konkrét készítmény egészségre gyakorolt hatását fogalmazza meg, ez ún. termék-specifikus állítás. A 1924/2006/EK rendelet 13. cikk (3.) bekezdésében említett, általános tudományos bizonyítékokon alapuló egészségre vonatkozó állítások listájában feltüntetett mondatok, kijelentések kizárólag összetevőkre, komponensekre alkalmazhatók. Az alkalmazni kívánt termék-specifikus állítást a 1924/2006/EK rendelet 13. cikk (5) bekezdésében meghatározott eljárásnak megfelelően engedélyeztetni kell; amíg ez nem történik meg, nem tüntethető fel. (javasoljuk pl. A *Saccharomyces b.* elősegíti és stimulálja az étkezést)

Felhívjuk a figyelmet, hogy a termék címkéjén feltüntetett általános tudományos bizonyítékokon alapuló egészségre vonatkozó állítások az 1924/2006/EK rendelet 13. cikk (3.) bekezdésében említett lista elfogadását követően, csak azzal összhangban használhatóak.

12. A 2011. április 6-i OÉTI igazolás mellékletében szereplő tájékoztató egyebek között az alábbiakat tartalmazta:

[...]

Mi a bélflóra?

A bélflórát a bélnyálkahártyán helyet foglaló baktériumok és egyéb mikroorganizmusok képezik. Ezek a mikroorganizmusok képesek meggátolni a káros vírusok, gombák, paraziták szaporodását, így kulcsszerepet játszanak az egészséges bélflóra egyensúlyának megőrzésében.

Mi a normál bélflóra előnye?

Elősegítik a nyálkahártya mechanizmus védelmét, enzimek termelése révén részt vesz a tápanyagok emésztésében. K-, és B-vitaminokat termel. Segíti a nyomelemek felszívódását (kálcium, vas és magnézium), a normál flóra tagjai az immunrendszert ellenanyag-termelésre készítetik.

Mit értünk kóros bélflóra alatt?

Ha a bélflóra egyensúlya zavart szenved, és működése felborul, az egyébként is jelen lévő kórokozó baktériumok, gombák, vírusok, paraziták szaporodásnak indulhatnak. Ha a baktériumok aránya kóros irányba mozdul el, az egyensúly felbomlása hasmenést, székrekedést, vagy súlyos esetben vastagbélgyulladást okozhat. A károsító tényezők főleg gyógyszerek lehetnek (pl. antibiotikumok). A bélflóra egyensúlyát károsan befolyásolhatja a helytelen táplálkozás, túlzott alkoholfogyasztás és a dohányzás.

Mi a Sediflore-M?

A Sediflore-M egy probiotikum. Probiotikumok élő mikroorganizmusok, melyek támogatják az immunrendszert és segítik a bélflóra természetes egyensúlyának fenntartását. A Sediflore-M alapvető összetevője a *Saccharomyces boulardii*, egy speciális probiotikus élesztő, mely antitoxikus és gyulladáscsökkentő hatású, kedvezően befolyásolja az immunrendszert. A hozzáadott összetevője, *Matricaria recutita* (kamilla) az emésztőrendszerben nyugtató hatással rendelkezik. A Sediflore-M étrend-

kiegészítő természetes összetevőinek köszönhetően gyermekeknek (3 éves kortól) és idősebbeknek is adható.

[...]

Miért különleges a Sediflore-M?

Az egészséges bélflóra egyensúlyának helyreállítása érdekében nem mindegy, hogy milyen mennyiségű hasznos probiotikumot juttatunk a bélrendszerbe. A Sediflore-M kapszula 5 milliárd *Saccharomyces boulardii*-t tartalmaz, ez a jelentős mennyiség képes arra, hogy a patogén mikroorganizmusokat kiszorítsa, és helyüket átvegye. A *Saccharomyces boulardii* ellenáll a gyomorsavnak, epesavnak, az antibiotikumokra nem érzékeny, ezért mennyiségi és minőségi csökkenés nélkül jut el a bélrendszerbe. Legalább három napig stabil marad, és egy hét elteltével nem mutatható ki a bélrendszerben.

[...]

13. Az OÉTI által 2011. április 8-án lepecsételt címketerv a következőket tartalmazta:

Sediflore-M speciális probiotikus élesztő 10 kapszula a bélflóra egyensúlyáért – az immunrendszer erősítéséért – elősegíti és stimulálja az emésztést – gyermekeknek és felnőtteknek.

14. Az OÉTI 2011. május 24-én ismételten igazolást adott ki a Sediflore-M kapszula vonatkozásban. Az OÉTI ezen igazolásban is felhívta a figyelmet, hogy

a termék címkéjén feltüntetett általános tudományos bizonyítékokon alapuló egészségre vonatkozó állítások az 1924/2006/EK rendelet 13. cikk (3) bekezdésében említett lista elfogadását követően, csak azzal összhangban használhatók.

15. A 2011. május 24-én kelt OÉTI igazolás mellékletében szereplő tájékoztató egyebek között az alábbiakat tartalmazta:

[...]

Mi a bélflóra?

A bélflóra a bélnyálkahártyán helyet foglaló baktériumok és egyéb mikroorganizmusok képezik. Ezek a mikroorganizmusok képesek meggátolni a káros vírusok, gombák, paraziták szaporodását, így kulcsszerepet játszanak az egészséges bélflóra egyensúlyának megőrzésében.

Mi a normál bélflóra előnye?

- elősegítik a nyálkahártya mechanizmus védelmét,
- enzimek termelése révén részt vesz a tápanyagok emésztésében,
- K-, és B-vitaminokat termel,
- segíti a nyomelemek felszívódását (kálcium, vas és magnézium),
- a normál flóra tagjai az immunrendszert ellenanyag-termelésre készítetik.

Mit értünk kóros bélflóra alatt?

Ha a bélflóra egyensúlya zavart szenved, és működése felborul, az egyébként is jelen lévő kórokozó baktériumok, gombák, vírusok, paraziták szaporodásnak indulhatnak. Ha a baktériumok aránya kóros irányba mozdul el, az egyensúly felbomlása hasmenést, székrekedést, vagy súlyos esetben vastagbélgyulladást okozhat. A károsító tényezők főleg gyógyszerek lehetnek (pl. antibiotikumok, hormontartalmú szerek, egyes gyulladáscsökkentők). A bélflóra egyensúlyát károsan befolyásolhatja a helytelen táplálkozás, túlzott alkoholfogyasztás és a dohányzás.

Mi a Sediflore-M?

A Sediflore-M egy probiotikum. Probiotikumok élő mikroorganizmusok, melyek támogatják az immunrendszert és segítik a bélflóra természetes egyensúlyának fenntartását. (...) A Sediflore-M étrend-kiegészítő természetes összetevőinek köszönhetően gyermekeknek (3 éves kortól) és idősebbeknek is adható.

[...]

Mi a *Saccharomyces boulardii*?

A *Saccharomyces boulardii* egy speciális probiotikus élesztő, mely antitoxikus és gyulladáscsökkentő hatású, kedvezően befolyásolja az immunrendszert. A hozzáadott összetevő, *Matricaria recutita* (kamilla) az emésztőrendszerben nyugtató hatással is rendelkezik.

[...]

Miért különleges a Sediflore-M?

Az egészséges bélflóra egyensúlyának helyreállítása érdekében nem mindegy, hogy milyen mennyiségű hasznos probiotikumot juttatunk a bélrendszerbe. A Sediflore-M kapszula 5 milliárd *Saccharomyces boulardii*-t tartalmaz, ez a jelentős mennyiség képes arra, hogy a patogén mikro-organizmusokat kiszorítsa, és helyüket átvegye. A *Saccharomyces boulardii* ellenáll a gyomorsavnak, epesavnak, az antibiotikumokra nem érzékeny, ezért mennyiségi és minőségi csökkenés nélkül jut el a bélrendszerbe. Legalább három napig stabil marad, és egy hét elteltével nem mutatható ki a bélrendszerben.

[...]

16. Az OÉTI által 2011. május 26-án lepecsételt címketerv a következőket tartalmazza:

„*Saccharomyces boulardii* speciális probiotikus élesztő 10 kapszula a bélflóra egyensúlyáért – az immunrendszer erősítéséért – elősegíti és stimulálja az emésztést – gyermekeknek és felnőtteknek.”

17. Az eljárás alá vont 2013 októberében az OÉTI-nél kezdeményezte a termék speciális gyógyászati célra szánt tápszerré minősítését. Ezt az OÉTI elutasította, hivatkozva arra, hogy a jogszabály szerint a gyógytápszerek élelmiszerek, amelyek természetes eredetű tápanyagokat vagy azok metabolitjait tartalmazzák, s feladatuk a táplálás, míg a *Saccharomyces boulardii* nem része a normál bélflórának, ezért azt gyógytápszerként minősíteni nem áll módjában az OÉTI-nek.

18. Az eljárás alá vont előadásából ismert, hogy a külföldi székhelyű LeSaffre vállalkozás az általa gyártott *Saccharomyces cerevisiae* var. *boulardii* (CMCM I-3799 azonosítószámú) törzs intesztinális diszkomfort enyhítése, illetve a bélflóra karbantartása jótékony hatás igénypontok elbírálását kérte az Európai Élelmiszerbiztonsági Hivataltól (European Food Safety Authority, a továbbiakban: EFSA). A tudományos vélemény alapján az EFSA nem találta megalapozottnak a kérést és nem javasolta az igénypontok pozitív elbírálását. A 2008. december 12-i EFSA-vélemény szerint a törzs QPS-státusszal (Qualified Presumption of Safety, a biztonságosság minősített feltételezése) rendelkezik. A LeSaffre cég kérelme vonatkozásában figyelembe veendő az Európai Bizottság 1066/2013/EU rendelete, melynek 1. cikke szerint a rendelet mellékletében felsorolt, egészségre vonatkozó állítások nem vehetők fel az élelmiszerekkel kapcsolatos tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK rendelet 13. cikkének (3) bekezdésében említett engedélyezett állítások uniós listájára. A rendelet „Elutasított, egészségre vonatkozó állítások” című melléklete a *Saccharomyces cerevisiae* var. *boulardii* vonatkozásában a „hozzájárul a gasztrointesztinális komfortérzet fenntartásához” állítást tartalmazza.

19. Az „EU Register on nutrition and health claims” révén megállapítható, hogy nincsenek hivatalosan jóváhagyott egészségre ható állítások a *Saccharomyces boulardii* tekintetében. E lista a *Saccharomyces boulardii* vonatkozásában valamennyi állítást „non-authorised” státusszal tartalmazza.

20. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint a termék fogyasztói ára a vizsgált időszakban 790,00 Ft+ÁFA volt.

21. A termék értékesítéséből származó árbevételre vonatkozó adatokat a Vj/101-008/2013. és a Vj/101-35/2013 számú irat tartalmazza.

IV. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat

22. Az eljárás alá vont a vizsgálattal érintett (a vizsgálati jelentésben rögzítettek szerint a 2012. novembere és 2013. december 6. közötti) időszakban több, fogyasztókat megcélzó kereskedelmi kommunikációt alkalmazott a Sediflore-M kapszulával kapcsolatban.

23. A termék csomagolása egyebek között a következőket tartalmazta:

Sediflore-M speciális probiotikus élesztő 10 kapszula
Saccharomyces boulardii a bélflóra egyensúlyáért – az immunrendszer erősítéséért – az emésztés elősegítéséért gyermekeknek és felnőtteknek
Összetevők: 250 mg (2×10^{10} CFU/g) Saccharomyces boulardii, 100 mg kamillakivonat kapszulánként
További összetevők: burgonyakeményítő, zselatin, csomósodásgátló: trikálcium-foszfát, magnézium-sztearát, színezőanyag: titán-dioxid, vas-oxid.
Sediflore-M adagolása: Gyermekeknek 3-12 éves korig napi 1 kapszula. Felnőtteknek 1-2 kapszula naponta.
Ne lépje túl az ajánlott napi adagot!
Hűvös és száraz helyen tárolandó!
A készítmény gyermekektől elzárva tartandó!
Étrend-kiegészítő, OÉTI 8690/2011

24. A www.hosptess.hu internetes honlap az alábbiakat közölte:

Sediflore-M speciális probiotikus élesztő 10 kapszula
Saccharomyces boulardii a bélflóra egyensúlyáért – az immunrendszer erősítéséért – az emésztés elősegítéséért
Összetevők: 250 mg (2×10^{10} CFU/g) Saccharomyces boulardii, 100 mg kamillakivonat kapszulánként
További összetevők: burgonyakeményítő, zselatin, csomósodásgátló: trikálcium-foszfát, magnézium-sztearát, színezőanyag: titán-dioxid, vas-oxid.
Adagolás: Gyermekeknek 3-12 éves korig napi 1 kapszula. Felnőtteknek 1-2 kapszula naponta.
Étrend-kiegészítő, OÉTI 8690/2011

25. A www.lifeformyou.hu internetes honlapon 2012. december 11. és 2014. február 5. között, illetve a Life for ou magazin 2012. decemberi számában a következő tájékoztatás jelent meg:

Elegünk volt a hasmenésből!

A hasmenés igen kellemetlen állapot. Azért jön létre, mert a bélrendszer víz szekréció segítségével akar megszabadulni a kórokozóktól, azok toxinjaitól. A széklet gyakorisága miatt az ember helyhez van kötve, kellemetlen hasi görcsök kínozzák, nem tud munkába menni, szeretne minél előbb megszabadulni ettől az állapottól.

Tünetek és okok:

Hasmenésről beszélünk, amikor megnő a széklet víztartalma, ürülési gyakorisága. Ilyenkor hasüregi, hastáji görcs és fájdalom jelentkezik. Csökken az élelem adszorpciója, víz, ásványi anyag és vitaminvesztés következik be. A hasmenés általában bakteriális, vagy vírusos fertőzés miatti bélgyulladás következménye. Kisebbségi gyermekek esetében majd kétszer annyi a vírus, mint a bakteriális fertőzés. Az enyhe, vagy súlyos, antibiotikumhoz kapcsolódó hasmenés (AAD = Antibiotic associated diarrhea) gyakori mellékhatása az antibiotikum terápiának. Sokféle elképzelés, próbálkozás született arra vonatkozóan, hogyan lehet közvetlenül a hasmenésre hatni, mégpedig úgy, hogy annak feladatát, a bélrendszer megszabadítását a kórokozóktól, azok toxinjaitól ne állítsuk le. A feladat nehézségét bizonyítja, hogy tökéletes megoldás nem született, annál több tévhit, és ügyeskedés lett úrrá a témában.

Henri Boulard és a licsiszilva

Egy teljesen biztos és megbízható megoldás azonban van. A francia Henri Boulard professzor 1923-ban Indokínában a licsiszilva héja alatt izolálta a róla elnevezett élesztőgombát, a *Saccharomyces boulardii*. Megfigyelte ugyanis, hogy azok a gyermekek, akik ezt a gyümölcsöt fogyasztották, nem szenvedtek hasmenésben. A róla elnevezett *Saccharomyces boulardii* tehát egy bioterápiás hatóanyag, mely folyamatosan nagy érdeklődést vált ki szakmai körökben. Több száz tanulmány igazolja hatékonyságát és alkalmazási biztonságát akut fertőzőes hasmenés, utazási hasmenés és antibiotikum-okozta hasmenés esetén. Tapasztalatok szerint antibiotikum szedésével egy időben bevett napi 250 mg *S. boulardii* biztosítja a normális, formált székletet.

A megbízható megoldás

Az olyan gyulladásos bélbetegségek, mint a Cilitis Ulcerosa és a Crohn betegség megnyomóító betegségek, az azoktól szenvedők olyan tüneteket tapasztalhatnak, mint a súlyos hasmenés, hányás és hasi fájdalom. Placebo kontrollált vizsgálatok kimutatták, hogy a *S. boulardii* szignifikánsan redukálta a bél permeabilitását és a bakteriális transzlokációt. A székletek gyakorisága is csökkent. Szignifikánsan volt a visszaesők számának csökkenése is. A *S. boulardii* csökkenti a gyulladást a béltraktusban, mert gátolja a gyulladásért felelős citokinok termelődését. További előnye, hogy ugyanitt növeli az IgA szintet, ezzel immunstimuláló hatást fejt ki. Tekintettel arra, hogy a *S. boulardii* 100%-ban antibiotikumrezisztens, ellenáll a gyomorsavnak, ellenáll a fehérjebontó enzimeknek, így a lenyelt mennyiség biztosan teljes egészében lejut rendeltetési helyére, a vastagbélbe.

A Sediflore-M étrend-kiegészítő egy dobozban 10 kapszulát tartalmaz. Egy kapszula 250 mg (2x10¹⁰ CFU/g = 5 milliárd) *S. boulardii* tartalmaz, valamint 100 mg kamillakivonatot. Ajánlott gyermekeknek 3-12 éves korig napi 1 kapszula, felnőtteknek 1-2 kapszula naponta.

26. A Patika Tükör magazin 2013. szeptemberi és a Gyógyhír Magazin 2013. szeptemberi számában a következő tartalmú reklám jelent meg:

Elegünk van a hasmenésből!

Egy kellemetlen állapot gyors felszámolása: A hasmenés igen kellemetlen állapot. Azért alakul ki, mert a bélrendszer víz szekréció segítségével akar megszabadulni a kórokozóktól, azok toxinjaitól. A széklet gyakorisága miatt az ember helyhez van kötve, kellemetlen hasi görcsök kínozzák, jelentős folyadékvesztés indul be, nem tud munkába menni, szeretne minél előbb megszabadulni ettől az állapottól.

Sokféle elképzelés, próbálkozás született arra vonatkozóan, hogyan lehet közvetlenül a hasmenésre hatni, mégpedig úgy, hogy annak feladatát, a bélrendszer megszabadítását a kórokozóktól, azok toxinjaitól ne állítsuk le. A Sediflore-M domináns összetevője a *Saccharomyces boulardii* egy bioterápiás hatóanyag, melyet névadója, a francia Henri Boulard izolált Indokínában a XIX. század első felében. Érdeklődését az keltette fel, hogy azok a gyermekek, akik a nagy kolerajárvány idején licsi szilvát ettek, nem estek áldozatul a drasztikus hasmenéssel járó kórnak. Szakmai körökben óriási érdeklődést váltott ki a felfedezés. Napjainkig több száz tanulmány jelent meg, melyek teljes alapossággal, széles körű indikációkban vizsgálták az *S. boulardii*-t. Ezek a tanulmányok igazolják hatékonyságát és alkalmazási biztonságát akut fertőzőes hasmenés, utazási hasmenés és antibiotikum-okozta hasmenés esetén. Gyermekek akut hasmenése esetén, különböző gyulladásos bélbetegségeknél is a *S. boulardii* igen hatásosnak bizonyult.

Rendkívül fontos tény, hogy a *S. boulardii* úgy szünteti meg a hasmenést, hogy megszabadítja a bélrendszert a kórokozóktól és egyidejűleg csökkenti a toxinok által fokozott víz és elektrolit kiáramlást a bélrendszerbe. Ez azt jelenti, hogy a híg székletet tapasztalatok szerint igen gyorsan egy normális, formált széklet váltja fel. Az *S. boulardii* további előnye, hogy csökkenti a gyulladást a béltraktusban, mert gátolja a gyulladásért felelős citokinok termelődését, valamint növeli az IgA szintet, ezzel immunstimuláló hatást fejt ki.

Saccharomyces boulardii a bélflóra egyensúlyáért – az immunrendszer erősítéséért – az emésztés elősegítéséért

A Sediflore-M étrend-kiegészítő speciális probiotikus élesztő

Sediflore- M kapszula 10 db (*Saccharomyces boulardii*: bioterápiás hatóanyag)

Az étrend-kiegészítő nem helyettesíti a vegyes étrendet.

27. A Panni Patika Magazin 2013. februári és novemberi számában a következő tartalmú reklám jelent meg:

Elegünk van a hasmenésből! Sediflore-M

Egy kellemetlen állapot gyors felszámolása: A hasmenés igen kellemetlen állapot. Azért jön létre, mert a bélrendszer vízszekréció segítségével akar megszabadulni a kórokozóktól, azok toxinjaitól. A széklet gyakorisága miatt az ember helyhez van kötve, kellemetlen hasi görcsök kínozzák, jelentős folyadékvesztés indul be, nem tud munkába menni, szeretne minél előbb megszabadulni ettől az állapottól.

Sokféle elképzelés, próbálkozás született arra vonatkozóan, hogyan lehet közvetlenül a hasmenésre hatni, mégpedig úgy, hogy annak feladatát, a bélrendszer megszabadítását a kórokozóktól, azok toxinjaitól ne állítsuk le. A Sediflore-M domináns összetevője a *Saccharomyces boulardii* egy bioterápiás hatóanyag, melyet névadója, a francia Henri Boulard izolált Indokínában a XIX. század első felében. Érdeklődését az keltette fel, hogy azok a gyermekek, akik a nagy kolera járvány idején licsi szilvát ettek, nem estek áldozatul a drasztikus hasmenéssel járó kórnak. Szakmai körökben óriási érdeklődést váltott ki a felfedezés. Napjainkig több száz tanulmány jelent meg, melyek teljes alapossággal, széles körű indikációkban vizsgálták az *S. boulardii*-t. Ezek a tanulmányok igazolják hatékonyságát és alkalmazási biztonságát akut fertőzőes hasmenés, utazási hasmenés és antibiotikum okozta esetén. Gyermekek akut hasmenése esetén, különböző gyulladásos bélbetegségeknél is a *S. boulardii* igen hatásosnak bizonyult.

Rendkívül fontos tény, hogy a *S. boulardii* úgy szünteti meg a hasmenést, hogy megszabadítja a bélrendszert a kórokozóktól és egyidejűleg csökkenti a toxinok által fokozott víz és elektrolit kiáramlást a bélrendszerbe. Ez azt jelenti, hogy a híg székletet a tapasztalatok szerint igen gyorsan egy normális, formált széklet váltja fel. Az *S. boulardii* további előnye, hogy csökkenti a gyulladást a béltraktusban, mert gátolja a gyulladáért felelős citokinok termelődését, valamint növeli az IgA szintet, ezzel immunstimuláló hatást fejt ki.

Milyen esetekben javasolt a Sediflore-M szedése?

- fertőzőes hasmenés
- utazási hasmenés
- antibiotikum-ozokta hasmenés
- gyulladásos hasmenés

Saccharomyces boulardii a bélflóra egyensúlyáért – az immunrendszer erősítéséért – az emésztés elősegítéséért

A Sediflore-M étrend-kiegészítő egy dobozban 10 kapszulát tartalmaz.

Egy kapszula 250 mg (2×10^{10} CFU/g = 5 milliárd) *S. boulardii*-t tartalmaz, valamint 100 mg kamillakivonatot. Ajánlott gyermekeknek 3-12 éves korig napi 1 kapszula, felnőtteknek 1-2 kapszula naponta.

28. Az ún. pszeudorecepten (az orvos ezt a letéptöt adja a beteg kezébe azzal, hogy ezt váltsa ki a patikában) a következő szerepelt:

Sediflore-M speciális probiotikus élesztő 10 kapszula

Saccharomyces boulardii a bélflóra egyensúlyáért – az immunrendszer erősítéséért – az emésztés elősegítéséért

Adagolás: Gyermekeknek 3-12 éves korig napi 1 kapszula. Felnőtteknek 1-2 kapszula naponta.

29. A termék népszerűsítésére a gyermek háziorvosi rendelőkben beltéri kommunikációs eszközként kihelyezett plakáton, illetőleg a vizsgált időszakban alkalmazott szórólapon (kétoldalas leaflet-en) a következők szerepeltek:

Sediflore-M speciális probiotikus élesztő 10 kapszula

Saccharomyces boulardii a bélflóra egyensúlyáért – az immunrendszer erősítéséért – az emésztés elősegítéséért

Összetevők: 250 mg (2×10^{10} CFU/g) *Saccharomyces boulardii*, 100 mg kamillakivonat kapszulánként

További összetevők: burgonyakeményítő, zselatin, csomósodásgátló: trikálcium-foszfát, magnézium-sztearát, színezőanyag: titán-dioxid, vas-oxid.

Adagolás: Gyermekeknek 3-12 éves korig napi 1 kapszula. Felnőtteknek 1-2 kapszula naponta.

Étrend-kiegészítő, OÉTI 8690/2011

30. A kereskedelmi kommunikációk alkalmazásával kapcsolatban felmerült költségekre vonatkozó adatokat a Vj/101-008/2013. számú irat 10. pontja, a Vj/101-015/2013., a Vj/101-024/2013. és a Vj/101-028/2013. számú iratok tartalmazzák.

V.

Az eljárás alá vont előadása

31. Az eljárás alá vont előadta, kétséget kizáró módon nem bizonyítható, hogy megvalósította az Fttv. mellékletének 17. pontjában foglaltakat és ezzel megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglaltakat.
32. Álláspontja szerint a bizonyítékokon alapuló orvoslás irányelvei mentén bizonyított a termék összetevőjének hatása, azonban ennek ellenére nem szerepeltetett az összetevő gyógyító hatására utaló kijelentést. Előadta, ez sértette volna az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet 6. §-ának (2) bekezdését. Az általa közzétett cikkben kizárólag az összetevőnek a különböző betegségek okozta hasmenésre, mint tünetre kifejtett kedvező hatására hívta fel a figyelmet. A szakirodalomban fellelhető bizonyítékok lehetővé tennék az összetevőnek gyógyító hatást tulajdonítani, ugyanakkor a termék OÉTI besorolása a hivatkozott jogszabályi rendelkezések miatt ezt nem engedélyezi.
33. Hangsúlyozta, hogy a hasmenés (diarrhoea) önmagában nem betegség, hanem tünet, amely hátterében oki tényezőként különböző betegségek állnak.
34. Kiemelte, hogy ugyanezen összetevő (*Saccharomyces boulardii*) egy másik gyártó által OGYI engedéllyel vény nélkül kapható gyógyszerként került forgalomba, mely esetben a hatás egyértelműen bizonyított, hiszen ellenkező esetben a termék nem kaphatta volna meg a gyógyszer minősítést. Ismertette, hogy a *Saccharomyces boulardii*-t tartalmazó vény nélkül kapható gyógyszer a francia Laboratoire Biocodex által gyártott Enterol 250 mg kapszula. A kapszula 250 mg liofilizált *Saccharomyces boulardii*-t tartalmaz. A betegájékoztató alapján az Enterol biológiai eredetű hasmenéscsökkentő szer. Felnőttek és gyerekek heveny hasmenésének kiegészítő kezelésére szolgál, valamint kiegészítő kezelésként a bélflóra egyensúlyának helyreállítására használható antibiotikum-kezelés mellett. Az Enterol 250 mg kemény kapszula képes bizonyos hasmenést okozó baktériumok hatásainak gátlására. Bélnyálkahártya tápláló hatást fejt ki, aminek eredménye egyes emésztőenzimek aktivitásának fokozása. Emellett kedvező immunológiai változást okoz a bélnedvben.
35. Az eljárás alá vont szerint feltételezés, hogy a kommunikáció célcsoportját olyan beteg emberek alkotják, akik különösen érzékenyen reagálnak az egészségügyi tartalmú cikkekre, illetve a gyógyszerterjesztés miatt a lap tartalmát hitelesnek tartják, amely érdemi hatással van a vásárlási döntésükre. Tudomása szerint erre vonatkozó piackutatási adatok, felmérések nem történtek.
36. Aláhúzta, a reklám során teljes mértékben jogkövető magatartást tanúsított. Az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet két negatív kötelezettséget állapít meg:

- egyrészt a rendelet 6. §-ának (2) bekezdése, amelyet eljárás alá vont nem sértett meg,
 - másrészt a rendelet 7. §-a (az étrend-kiegészítő jelölése, megjelenítése, reklámozása nem állíthatja vagy sugallhatja, hogy a változatos, kiegyensúlyozott étrend nem alkalmas a szükséges tápanyagok bevitelére), amellyel kapcsolatban a reklám egyértelmű és világos figyelmeztetést tartalmazott: „Az étrend-kiegészítő nem helyettesíti a vegyes étrendet.”
37. Hangsúlyozta, nem állt szándékában a Sediflore-M megnevezésű étrend-kiegészítőnek gyógyító-, illetve betegséget megelőző tulajdonságot tulajdonítani. A vélelmezett jogsértés oka kizárólag technikai, illetve adminisztratív jellegű, a nem megfelelő tartalmú reklám munkavállalójának figyelmetlenségére, technikai jellegű hibájára vezethető vissza.
38. Az eljárás alá vont az étrend-kiegészítő hatásmechanizmusára vonatkozóan számos angol nyelvű tanulmányt nyújtott be nyilatkozata mellékleteként, melyek lényegi megállapításait táblázatos formában is a GVH rendelkezésére bocsátotta.
39. Ismertette a *Saccharomyces boulardii* hatásmechanizmusát, illetőleg az azt alátámasztó referenciákat. Kiemelte, hogy a *Saccharomyces boulardii* mint probiotikum akut és krónikus gasztrointesztinális betegségekre gyakorolt hatását több tényező befolyásolja: az ún. intrinzik faktorok, a farmakokinetika, a törzs stabilitása, a késztermékben alkalmazott törzsek száma, valamint az alkalmazott dózis. Ezeket a hatásokat számos klinikai vizsgálatban értékelték. Az egyik legfontosabb hatást befolyásoló tényező a *Saccharomyces boulardii* termék minősége. Kulcsfontosságú, hogy a gyártó rendelkezzen megfelelő minőségbiztosító rendszerrel, valamint a termék dobozán feltüntetett mennyiség a valóságos mennyiség legyen, hiszen az aluldózirozás is oka lehet a hatástalanságnak. Az eljárás alá vont megjegyezte, hogy a Sediflore-M gyártásához felhasznált *Saccharomyces boulardii* törzs rendelkezik a megfelelő minőséggel. Tudományos bizonyítékok támasztják alá, hogy az 100% antibiotikum rezisztens, ellenáll a gyomorsavnak, ellenáll a fehérjebontó enzimeknek, teljes egészében lejut a rendeltetési helyére.
40. Az eljárás alá vont az eljárás során jelezte, kész kötelezettségvállalást tenni, vállalva, hogy magatartását összhangba hozza a törvény rendelkezéseivel, illetőleg hogy a jövőben tartózkodik az irányadó jogszabályok – különösen, de nem kizárólagosan az Fttv.-ben foglalt rendelkezések – megsértésétől. Kijelentette, hogy az eljárásban vizsgált magatartással e kötelezettségvállalási nyilatkozat megtétele előtt már felhagyott. A vizsgált kereskedelmi kommunikációkkal elért fogyasztói kör megfelelő és objektív tájékoztatása érdekében vállalja, hogy a Patika Tükör című lapban az eljárásban vizsgált hirdetménnyel azonos helyen, módon és méretben közzéteszi, hogy a Sediflore-M megnevezésű termék étrend-kiegészítő, amely hozzájárul az immunrendszer működéséhez, azonban gyógyító, betegséget megelőző tulajdonsága nincs, illet eljárás alá vont nem is tulajdonít annak. Ugyanígyen tartalmú közleményt tesz közzé egy éven át a www.lifeforyou.hu honlapon a korábbi hirdetéssel azonos formátumban, továbbá saját honlapján, a www.hosptess.hu weboldalon szintén egy évig a közleményt azonos tartalommal szintén közzéteszi, valamint e honlapon tájékoztató anyagot helyez el, melyben tudományos megalapozottsággal, ugyanakkor közérthető módon és objektív megközelítésben ismerteti az étrend-kiegészítők szerepét, illetve megjelöli az étrend-kiegészítők és gyógyszerek közötti legfontosabb különbségeket. E közleményt és tájékoztató anyagot oly módon helyezi el honlapján, hogy az a főoldalról – jól látható helyen – egy kattintással elérhető legyen. Eljárás alá vont vállalja, hogy a saját

honlapján szereplő tájékoztató anyagra és annak elérési lehetőségére a Patika Tükör adott számában, valamint a www.lifeforyou.hu honlapon közzétett közleményben is felhívja a fogyasztók figyelmét, és pontosan feltünteti az internetes elérési lehetőséget. Mindemellett a további esetleges jogsértések megelőzése végett vállalja, hogy tájékoztató füzetet készít, melyben rögzíti a tisztességes kereskedelmi gyakorlatra és reklámozásra valamint a megtévesztő kereskedelmi gyakorlatok elkerülésére vonatkozó szabályokat és alapelveket, és e tájékoztató füzetet valamennyi munkavállalójával megismerteti, valamint a tájékoztató füzetben szereplő alapvető jogszabályi előírásokról – az írásos dokumentum átadásán túl – szóban is, oktatás keretében tájékoztatja munkavállalóit. Vállalja, hogy a fenti vállalások megkezdését, teljesítését igazolja a GVH felé.

41. Az eljárás alá vont előadta, esetében a Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének 3/2012. számú közleményében meghatározott, a kötelezettségvállalási nyilatkozat elfogadása mellett szóló körülmények maradéktalanul teljesülnek. A kötelezettségvállalási nyilatkozat az eljárás vizsgálói szakaszában került benyújtásra, így érdemben csökkenti az eljárás kapcsán felmerülő költséget, és lehetővé teszi az eljárás gyorsítását. A kötelezettségvállalási nyilatkozat tárgyában születendő döntés meghozatalát megelőző öt évben a GVH nem állapította meg eljárás alá vont jogsértését, illetve eljárás alá vont vonatkozásában soha nem született elmarasztaló döntés a GVH hatáskörébe tartozó eljárásban. Eljárás alá vont eljárása mindvégig jóhiszemű volt, valamint önkéntesen módosította kereskedelmi gyakorlatát, továbbá vállalta, hogy saját költségén olyan intézkedéseket tesz meg, mellyel nagymértékben elősegíti a fogyasztók, valamint a fogyasztókkal kapcsolatba kerülő munkavállalói megfelelő tájékoztatását. A kommunikációs kampányra vonatkozó vállalás kellő részletességű, tartalmazza a közlemény tervezett tartalmát, továbbá megjelenési helyét és idejét. A kötelezettségvállalás eredményeként módosuló kereskedelmi gyakorlat túlmutat az adott ügyön, így más, az eljárásban nem érintett termékek vonatkozásában is az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlatának a fogyasztók szempontjából kedvező módosulását eredményezi.

VI. Jogi háttér

42. Az Fttv. 1. §-a (4) bekezdésének c) pontja értelmében külön törvény vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabály a fogyasztók tájékoztatására vonatkozóan az Fttv.-ben foglalt szabályokon túl szigorúbb szabályokat írhat elő az áru egészségügyi vonatkozásaival összefüggő követelmények érvényesítése céljából.
43. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (2) bekezdés szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, a) amelynek alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: szakmai gondosság követelménye), és b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés

meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).

44. Az Fttv. 3. §-ának (4) bekezdése rögzíti, hogy az Fttv. mellékletében meghatározott kereskedelmi gyakorlatok tisztességtelenek. Az Fttv. 3. §-ának (4) bekezdése és mellékletének 17. pontja értelmében tisztességtelen annak valótlan állítása, hogy az áru alkalmas betegségek, illetve az emberi szervezet működési zavarai vagy rendellenességei gyógyítására.
45. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. A (2) bekezdés szerint ha a kereskedelmi gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenyséjük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni. A (3) bekezdés értelmében nem tekinthető a magatartás torzítására alkalmasnak a reklámban túlzó vagy nem szó szerint értendő kijelentések bevett, a reklám természetéből adódó mértéket meg nem haladó alkalmazása.
46. Az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének b) pontja rögzíti, megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény - figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére – olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az alábbiak közül egy vagy több tényező tekintetében és ezáltal a fogyasztót olyan üzleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas:
- b) az áru lényeges jellemzői, így különösen
 - bg) az adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, előnyei,
 - bj) az egészségre gyakorolt hatása.
47. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.
48. Az Fttv. 10. §-ának (1) bekezdése szerint a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt - a (2) és a (3) bekezdésben foglalt kivétellel - a fogyasztóvédelmi hatóság jár el. A (3) bekezdés értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a GVH jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. A (4) bekezdés kimondja, hogy a (3) bekezdés nem alkalmazható, ha a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat kizárólag a terméken, annak csomagolásán vagy a termékhez egyéb módon rögzítve (a továbbiakban együtt: címke), illetve a termékhez adott

használati és kezelési útmutatóban vagy jótállási jegyben jelenik meg, vagy ha az Fttv. 7. §-ának (3) bekezdésében említett tájékoztatási követelmény megsértésével valósul meg. Az (5) bekezdés alapján ha a címkén megjelenített kereskedelmi gyakorlat azonos formában és tartalommal más kommunikációs eszköz útján is megvalósul, és ez utóbbi kereskedelmi gyakorlat tekintetében az eljárás a gazdasági verseny érdemi érintettsége miatt a GVH hatáskörébe tartozik, a GVH bírálja el az e kereskedelmi gyakorlat alkalmazásával a címkén elkövetett jogsértést is.

49. Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv. 10. §-ának alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál - a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével - a következő szempontok irányadóak: a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján. A (2) bekezdés b) pontja alapján a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap útján valósul meg.
50. A Fttv. 14. §-a kimondja, hogy a vállalkozás - az eljáró hatóság felhívására - a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
51. Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI törvény (a továbbiakban Éltv.) mellékletének 10. pontja értelmében élelmiszer az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszerbiztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, az Európai Parlament és a Tanács 2002. január 28-i 178/2002/EK rendelete 2. cikke szerinti fogalom. Ezen fogalom szerint az „élelmiszer” minden olyan feldolgozott, részben feldolgozott vagy feldolgozatlan anyagot vagy terméket jelent, amelyet emberi fogyasztásra szánnak, illetve amelyet várhatóan emberek fogyasztanak el.
52. Az Éltv. 10. §-ának (2) bekezdése szerint az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer, továbbá az élelmiszerek megjelenítése (formája vagy alakja, csomagolása, bemutatásának módja, kellékei) nem tévesztheti meg a végső fogyasztót
- b) azáltal, hogy az élelmiszernek olyan hatást vagy tulajdonságot tulajdonít, amelyekkel az valójában nem rendelkezik.
53. Az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdése értelmében az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer - ha jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik - nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását.
54. Az Éltv. 10. §-ának (4) bekezdése szerint a (2) és (3) bekezdés rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell az élelmiszerekre vonatkozó reklámra.

55. Az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése a 10. § (2)-(4) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértése esetén az eljárás lefolytatására a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvényben meghatározott hatóság jogosult az ott meghatározott szabályok szerint azzal, hogy a végső fogyasztó az Fttv. alkalmazásában fogyasztónak minősül akkor is, ha nem természetes személy.
56. Az Éltv. 77. §-a (2) bekezdésének i) pontja rögzíti, hogy az Éltv. - a végrehajtására kiadott jogszabályokkal együtt – egyebek között az Európai Parlament és a Tanács 2000/13/EK irányelvének való megfelelést szolgálja.
57. Az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004 (IV. 26.) ESzCsM rendelet szerint étrend-kiegészítő: a hagyományos étrend kiegészítését szolgáló olyan élelmiszer, amely koncentrált formában tartalmaz tápanyagokat vagy egyéb táplálkozási vagy élettani hatással rendelkező anyagokat, egyenként vagy kombináltan; adagolt vagy adagolható formában kerül forgalomba (például kapszula, pasztilla, tableta, port tartalmazó tasak, adagolható por, ampulla, csepegtető üveg vagy más hasonló por-, illetve folyadékforma, amely alkalmas kis mennyiség adagolására).
58. A 37/2004 (IV. 26.) ESzCsM rendelet 6. §-ának (2) bekezdése értelmében az étrend-kiegészítő jelölése, megjelenítése és reklámozása során tilos a terméknek betegséget megelőző vagy gyógyító hatást tulajdonítani, illetve ilyen tulajdonságra utalni.
59. Az élelmiszerekkel kapcsolatos tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK rendelet preambuluma (4) pontjának értelmében ezt a rendeletet kell alkalmazni minden kereskedelmi kommunikációban szereplő tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításra, ideértve többek között az élelmiszerek általános reklámozását és az olyan reklám- kampányokat is, amelyeket teljesen vagy részben hatóságok támogatnak.
60. Az élelmiszerekkel kapcsolatos tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK rendelet preambuluma (3) és (4) pontja értelmében az általános jelölési előírásokat az élelmiszerek címkézésére, kiserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2000. március 20-i 2000/13/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv tartalmazza. A 2000/13/EK irányelv általános jelleggel megtiltja a vásárló félrevezetésére alkalmas, illetve az élelmiszernek gyógyító hatást tulajdonító információk használatát. A 1924/2006/EK rendeletnek ki kell egészítenie a 2000/13/EK irányelvben szereplő általános elveket, valamint a fogyasztók számára ilyen formában szolgáltatott élelmiszerek tekintetében egyedi rendelkezéseket kell, hogy meghatározzon a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások használatát illetően.
61. Az Európai Parlament és a Tanácsnak élelmiszerek címkézésére, kiserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 2000/13/EK irányelve 2. cikkének (1) bekezdése és ugyanezen cikk (3) bekezdésének b) pontja értelmében az élelmiszer reklámjai
- a) nem lehetnek alkalmasak arra, hogy a vásárlót megtévezzék, különösen

- i. az élelmiszer jellemzői, és különösen annak természete, azonosítása, tulajdonságai, összetétele, mennyisége, tartóssága, származása vagy eredete, gyártásának vagy előállításának módja tekintetében,
 - ii. az élelmiszer olyan hatással vagy tulajdonsággal való felruházása révén, amellyel az nem rendelkezik;
 - iii. annak sugallása révén, hogy az élelmiszer különleges jellemzőkkel rendelkezik, holott minden hasonló élelmiszer rendelkezik ilyen jellemzőkkel,
- b) a speciális élelmezési célokra szánt természetes ásványvizekre és élelmiszerekre vonatkozó közösségi rendelkezésekre figyelemmel nem ruházhatnak fel élelmiszereket emberi betegségek megelőzésének, kezelésének vagy gyógyításának tulajdonságával, és ilyen tulajdonságokra nem is hivatkozhatnak.

62. A 1924/2006/EK rendeletet (2) cikke szerint e rendeletet kell alkalmazni minden kereskedelmi kommunikációban szereplő tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításra, ideértve többek között az élelmiszerek általános reklámozását is.
63. A 1924/2006/EK rendelet 2. cikke (2) bekezdésének 5. és 6. pontja szerint
- 5. „egészségre vonatkozó állítás”: bármely olyan állítás, amely kijelenti, sugallja vagy sejteti, hogy az adott élelmiszer, élelmiszercsoport vagy annak valamely alkotóeleme és az egészség között összefüggés van,
 - 6. „betegségek kockázatának csökkentésével kapcsolatos állítás” bármely olyan állítás, amely kijelenti, sugallja vagy sejteti, hogy az élelmiszer, élelmiszercsoport vagy valamely alkotóelemének fogyasztása jelentősen csökkenti valamely emberi betegség kialakulásának valamely kockázati tényezőjét.
64. A 1924/2006/EK rendelet 3. cikke rögzíti, hogy a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokat csak akkor lehet a Közösségen belül forgalomba hozott élelmiszerek címkézésén, megjelenítésén vagy reklámjában alkalmazni, amennyiben az adott állítások megfelelnek a rendelet előírásainak.
65. A rendelet ugyanezen cikke kimondja, hogy a 2000/13/EK és a 84/450/EGK irányelv sérelme nélkül, a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítások alkalmazása egyebek között [a) pont] nem lehet valótlan, félreérthető vagy megtévesztő.
66. Az állítások tudományos alátámasztása kapcsán a 1924/2006/EK rendelet 6. cikke rögzíti, hogy
- (1) a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokat általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokra kell alapozni, és azokkal kell alátámasztani,
 - (2) a tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állítást alkalmazó élelmiszeripari vállalkozónak az állítás alkalmazását igazolnia kell,
 - (3) a tagállamok illetékes hatóságai kérhetik, hogy az élelmiszeripari vállalkozó vagy a terméket forgalomba hozó személy mutassa be a rendeletnek való megfelelést igazoló valamennyi vonatkozó tényezőt és adatot.
67. A 1924/2006/EK rendelet 8. cikkének (1) bekezdése szerint a tápanyag-összetételre vonatkozó állítások alkalmazása csak akkor megengedett, ha azok szerepelnek a tápanyag-összetételre vonatkozó állítások és az ezekre vonatkozó feltételekről szóló mellékletben

található felsorolásban, és megfelelnek a rendeletben meghatározott feltételeknek. A 10. cikk (1) bekezdése alapján tilos az egészségre vonatkozó állítások alkalmazása, kivéve ha azok a II. fejezetben foglalt általános követelményeknek és a IV. fejezetben foglalt különös követelményeknek megfelelnek, ha azokat a rendelettel összhangban engedélyezik, és ha azok a 13. és 14. cikkben meghatározott engedélyezett állítások listáján szerepelnek.

68. A 1924/2006/EK rendelet 13. cikkének (3) bekezdése szerint a Bizottság a Hatósággal folytatott konzultációt követően – legkésőbb 2010. január 31-ig – a 25. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárásnak megfelelően elfogadja az e rendelet nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló, engedélyezett állítások (1) bekezdésben említett közösségi listáját és az állítások alkalmazására vonatkozó valamennyi szükséges feltételt.

69. A 1924/2006/EK rendelet 13. cikke értelmében a 15–19. cikkben megállapított eljárások lefolytatása nélkül is alkalmazhatók az egészségre vonatkozó olyan állítások, amelyek az alábbiak leírását vagy említését tartalmazzák:

- a) a tápanyag vagy egyéb anyag szerepe a növekedésben, fejlődésben és a szervezet működésében; vagy
- b) pszichés állapot és magatartás; vagy
- c) a 96/8/EK irányelv sérelme nélkül, a fogyás vagy testtömegkontroll, illetve az éhségérzet csökkentése vagy a jóllakottság érzésének növelése, vagy az étrendből hasznosítható energiamennyiség csökkentése, és amelyeket feltüntetnek a (3) bekezdésben meghatározott listán, amennyiben
 - i. általánosan elfogadott tudományos bizonyítékokon alapulnak;
 - és
 - ii. az átlagos fogyasztó számára jól érthetőek.

70. A 1924/2006/EK rendelet 13. cikke értelmében a Bizottság a Hatósággal folytatott konzultációt követően – legkésőbb 2010. január 31-ig – a 25. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően elfogadja az engedélyezett állítások (1) bekezdésben említett közösségi listáját és az állítások alkalmazására vonatkozó valamennyi szükséges feltételt.

71. A 1924/2006/EK rendelet 28. cikkének (5) és (6) bekezdésében rögzített átmeneti intézkedések szerint a 13. cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett, egészségre vonatkozó állításokat - a 24. cikkben említett védintézkedések elfogadásának sérelme nélkül - a 1924/2006/EK rendelet hatálybalépése időpontjától a 13. cikk (3) bekezdésében említett lista elfogadásáig lehet alkalmazni az élelmiszeripari vállalkozók saját felelőssége mellett, feltéve, hogy az állítások megfelelnek a 1924/2006/EK rendeletnek és a rájuk vonatkozó hatályos nemzeti rendelkezéseknek, illetve a 13. cikk (1) bekezdésének a) pontjától és a 14. cikktől eltérő, egészségre vonatkozó állításokra, amelyeket a nemzeti rendelkezéseknek megfelelően a 1924/2006/EK rendelet hatálybalépésének időpontja előtt alkalmaztak, a következők vonatkoznak:

- i. azon egészségre vonatkozó állításokat, amelyeket valamely tagállam értékelt és engedélyezett, a következők szerint kell engedélyezni:
 - 1. a tagállamok legkésőbb 2008. január 31-ig közlik a Bizottsággal ezen állításokat, az állítást alátámasztó tudományos adatok értékelését tartalmazó jelentéssel együtt;

2. a hatósággal folytatott konzultációt követően, a 25. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően a Bizottság határozatot fogad el az ily módon engedélyezett egészségre vonatkozó állításokról.

Az ilyen eljárás során nem engedélyezett egészségre vonatkozó állításokat a határozat elfogadását követően hat hónapig még lehet alkalmazni;

ii. azon egészségre vonatkozó állítások, amelyeket a tagállamok nem értékelték és nem engedélyeztek, tovább alkalmazhatók, feltéve, hogy a 1924/2006/EK rendelet szerint kérelmet nyújtanak be 2008. január 19. előtt; az ezen eljárás során nem engedélyezett egészségre vonatkozó állítások tovább alkalmazhatók a 1924/2006/EK rendelet 17. cikkének (3) bekezdése szerinti határozat meghozatalát követő hat hónapig.

72. A nem a betegségek kockázatának csökkentését, illetve a gyermekek fejlődését és egészségét érintő élelmiszerekkel kapcsolatos, egészségre vonatkozó, engedélyezett állítások jegyzékének megállapításáról szóló 432/2012. számú EK rendelet 1. cikke kimondja, hogy az élelmiszerekkel kapcsolatos egészségre vonatkozó állítások 1924/2006/EK rendelet 13. cikkének (3) bekezdésében említett listáját e rendelet melléklete tartalmazza.
73. A 432/2012. számú EK rendelet 7. cikke szerint a Hatóság több, egészségre vonatkozó állítás esetében arra a következtetésre jutott, hogy ok-okozati összefüggés állapítható meg egy adott élelmiszercsoport, élelmiszer vagy annak valamely alkotóeleme és az állított hatás között. Azon egészségre vonatkozó állításokat, amelyekre e megállapítások vonatkoznak, és amelyek megfelelnek az 1924/2006/EK rendeletben foglalt követelményeknek, engedélyezni kell az 1924/2006/EK rendelet 13. cikkének (3) bekezdése szerint, továbbá fel kell venni az egészségre vonatkozó, engedélyezett állítások listájára.
74. A 432/2012. számú EK rendelet 13. cikke szerint rendelet a hatálybalépésétől számított hat hónap elteltével alkalmazandó annak érdekében, hogy az élelmiszer-ipari vállalkozók alkalmazkodni tudjanak a követelményeihez, többek között azon egészségre vonatkozó állításoknak az 1924/2006/EK rendelet 10. cikkének (1) bekezdése szerinti tilalmához, amelyeket a Hatóság már értékelt, a Bizottság pedig már mérlegelt.
75. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel a GVH eljárása tekintetében a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban Tpv.) rendelkezéseit kell alkalmazni.
76. A Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) és f) pontja alapján az eljáró versenytanács határozatában d) megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, f) megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását.
77. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a törvény rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a

magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

78. A Tpvt. 80. §-a szerint az eljáró versenytanács határozatait nyilvánosságra hozza, végzéseit pedig nyilvánosságra hozhatja. Ennek nem akadálya az, ha a döntés bírósági felülvizsgálatát kérték, azonban ezt a tényt a nyilvánosságra hozatalkor jelezni kell. Ha a vizsgálatot elrendelő végzést nyilvánosságra hozták, az eljárást befejező döntést is nyilvánosságra kell hozni.
79. A Tpvt. 44. §-ának (1) bekezdése értelmében a versenyfelügyeleti eljárásra – a Tpvt. eltérő rendelkezése hiányában - a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni a megadott egyes jogszabályhelyek kivételével.
80. A Ket. 13. §-a (2) bekezdésének e) pontja alapján a Ket. rendelkezéseit a versenyfelügyeleti eljárásban csak akkor kell alkalmazni, ha a Tpvt. vagy az Fttv. eltérő szabályokat nem állapít meg.
81. A Ket. 31. §-a (1) bekezdésének i) pontja értelmében a hatóság az eljárást megszünteti, ha hivatalból eljárásban a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény.

VII. Jogi keretek

Hatáskör, illetékesség

82. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy az Fttv. 11. §-a (2) bekezdésének b) pontja alapján a jelen ügyben fennáll a GVH hatásköre, mivel a vizsgált kereskedelmi gyakorlat részben országos terjesztésű időszakos lap útján valósult meg.
83. Tekintettel arra, hogy a Sediflore-M elnevezésű termék csomagolásán megjelenített kereskedelmi gyakorlat azonos formában és tartalommal más kommunikációs eszköz útján is megvalósult, s ez utóbbi kereskedelmi gyakorlat tekintetében az eljárás a gazdasági verseny érdemi érintettsége miatt a GVH hatáskörébe tartozik, az Fttv. 10. §-ának (5) bekezdése alapján a GVH bírálja el a címkén megjelenő kereskedelmi gyakorlatot is.
84. Az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése értelmében az Éltv. 10. §-ának (2)-(4) bekezdésének megsértése esetén is a gazdasági verseny Fttv. szerinti érdemi érintettségének megállapíthatóságát kell vizsgálni, amely az előzőekben kifejtettek szerint már megállapításra került, s így a GVH hatásköre a jelen versenyfelügyeleti eljárásban az Éltv. vonatkozásában is fennáll.
85. A GVH illetékessége a Tpvt. 46. §-a alapján az ország egész területére kiterjed.

Az eljárás tárgya

86. A jelen eljárás tárgya az eljárás alá vont által a Sediflore-M elnevezésű étrend-kiegészítő termék népszerűsítésére szolgáló kereskedelmi kommunikációkban a terméknek
- betegséget megelőző, gyógyító, kezelő hatást,
 - egészségre gyakorolt hatást,
 - egyéb hatást
- tulajdonító állítások megítélése.

Az eljáró versenytanács aláhúzza, hogy kizárólag az eljárást megindító végzésben meghatározott körben és a vizsgált időszakban értékeli a vizsgált kereskedelmi gyakorlatot.

87. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, s így a magáról vagy áruinak lényeges tulajdonságáról adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen.
88. A fogyasztó és a fogyasztónak nem minősülő vállalkozások, szakmai felhasználók jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró döntésének meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók és a piaci szereplők figyelmének felkeltését is magában foglalja. Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó ügyleti és a piaci szereplők üzleti döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra – ideértve a figyelem felkeltését is.
89. Az eljáró versenytanács utal ebben a körben az Európai Bíróság egy előzetes döntéshozatal iránti kérelem kapcsán 2013. december 19-én hozott ítéletére,² melynek megállapítása szerint az ügyleti döntés fogalma alá tartozik nem csupán az arra vonatkozó döntés, hogy a fogyasztó megvásároljon-e vagy sem egy terméket, hanem „az ilyen döntéssel közvetlen kapcsolatot mutató döntésre is, például arra vonatkozólag, hogy a fogyasztó belépjen-e az üzletbe.”
90. A jelen ügyben feltárt fogyasztói kommunikációk tekintetében az Fttv., valamint az Éltv. rendelkezései alkalmazandók tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont által alkalmazott tájékoztatások gazdasági reklámnak minősülnek, melyek természetes személy fogyasztóknak szólnak.
91. A vizsgált állítások értékelése során kiemelt jelentősége van az adott termék minősítésének: az érintett termék étrend kiegészítő, tehát nem gyógyszer, hanem élelmiszer, így ezen ágazat reklámozási szabályai irányadók, továbbá ezen termékkör feladata nem a betegségek kezelése, gyógyítása, megelőzése, hanem a táplálás.

A kereskedelmi gyakorlattal megcélzott, illetve elért fogyasztók

92. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára, a Sediflore-M elnevezésű étrend-kiegészítő terméknek a kereskedelmi kommunikációkban tulajdonított, az emberi szervezet működésével összefüggő tulajdonságok iránt érintettségük folytán

² C-281/12. számú ügyben

érzékeny, de nem kifejezetten sérülékeny fogyasztók felé irányult. A vizsgált állításokon belül azonban a betegségek megelőzésére, gyógyítására, kezelésére vonatkozó állítások esetében az érintett fogyasztói kör – éppen betegsége, egészségügyi problémája miatt – sérülékenynek, ezen állításokra különösen érzékenynek tekintendő. Ezt a megközelítést, a speciális védettség szükségességét támasztja alá az is, hogy a jogalkotó a gyógyhatás állításokat külön kiemelten minden termékre vonatkozóan tiltja az Fttv. feketelistájában, ha azok nem igazoltak, valamint igazolásukra való tekintet nélkül tiltja az Éltv.-ben élelmiszerek esetén.

93. Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlatban nem pusztán gyógyhatásra vonatkozó állítások vannak, a vizsgált kereskedelmi gyakorlat megítélése során, a fenti csoporton túlmutatóan az olyan fogyasztó magatartását is szem előtt kell tartani, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el. Azonban ennek az elvárt ésszerűségnek is vannak racionális korlátai, így az eljáró versenytanács kiemeli, hogy

- a fogyasztótól az „ésszerű tájékozódás” körében nem azt kell elvárni, hogy ellenőrizze a kereskedelmi kommunikációkban szereplő információ helytállóságát. A kereskedelmi kommunikációk egyik funkciója éppen az, hogy a vállalkozás és a fogyasztó között meglévő információs aszimmetria feloldására költséghatékony megoldásokat kínál, s a fogyasztó - számára költségmegtakarítást eredményezően - valóságosnak, pontosnak fogadja el a vállalkozás nyújtotta tájékoztatást, történjék az bármilyen formában,
- az a fogyasztó is ésszerűen jár el, aki nem kételkedik a kereskedelmi kommunikációk által nyújtott tájékoztatásban, a vállalkozás szavahihetőségében, hanem a kereskedelmi kommunikációkat egy ésszerűen költséghatékony tájékoztatási folyamatban az üzleti tisztesség követelményének érvényesülésében bízva kezeli.

Az üzleti döntés

94. Kiemelendő (összhangban a törvény indokolásával), hogy az üzleti döntés fogalma szélesebb terjedelmű a fogyasztó gazdasági döntéseinek polgári jog szerinti fogalmánál, a szerződési akarat kifejezésénél. Üzleti döntésnek minősül a fogyasztó azon döntése, amikor azonosítja a kielégítendő szükségletét és valamely vállalkozást vagy valamely szolgáltatást választja szükséglete kielégítéseként.

95. A jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja, s a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen magatartások, kereskedelmi gyakorlatok tilalma már e szakasszal kapcsolatban is érvényesülést kíván, így ez sem történhet tisztességtelen módon. Nemcsak az olyan magatartás lehet jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra - ideértve a figyelem felkeltését is. Kifogásolható már önmagában az a körülmény, hogy a tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó felveszi a kapcsolatot a vállalkozással, keresi annak termékét.

A vizsgált állítások alkalmassága a fogyasztók üzleti döntéseinek befolyásolására

96. Az egészségügyi problémával szembesülő fogyasztó (illetőleg a gyermek helyett döntést hozó szülő, gondviselő) ügyleti döntéseinek befolyásolására nyilvánvalóan alkalmasak az olyan állítások, amelyek az adott, probiotikumokat tartalmazó terméknek az egészségügyi probléma megoldását lehetővé tevő tulajdonságot tulajdonítanak.

A vizsgált állítások igazolása

97. Az Fttv. 14. §-a rögzíti, hogy ha a vállalkozás a hatóság felhívására a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát nem igazolja, akkor ezt úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak.
98. A kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát tehát a vállalkozás köteles igazolni azon körben, ahol a jogi szabályozás egyáltalán teret enged az állítás igazolásának. Az élelmiszerek, étrend-kiegészítők kapcsán alkalmazott, egészségre vonatkozó állítások igazolása a különös ágazati szabályokhoz igazodik, mivel ezen szabályok alapvetően befolyásolják, hogy a jogszerűen alkalmazható állítások igazolásának milyen módon kell megtörténnie.
99. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy egy reklámállításnak az igazolási kötelezettségre kiható értelmezése során nem bír jelentőséggel, hogy a vállalkozás a kifogásolt állítást miként értelmezi, a közléssel mit szeretett volna kifejezésre juttatni, mivel azt a fogyasztó szempontjából kell értelmezni.

A vizsgálatlal érintett termék

100. A vizsgálatlal érintett Sediflore-M elnevezésű termék étrend-kiegészítőként (élelmiszerként) hozható forgalomba.
101. Magyarországon az étrend-kiegészítőket (azok hatékony hatásági ellenőrzésének elősegítése céljából) legkésőbb a termék első forgalomba hozatalakor a gyártónak vagy az importőrnek kötelessége bejelenteni az OÉTI-nek. A bejelentési (notifikáció) kötelezettség nem jelent mást, mint a termék címkéjének és adatlapjának benyújtását az OÉTI-hez, legkésőbb a termék piacra helyezésének napján. A rendszer nem alkalmas a termék forgalomba kerülésének megakadályozására, csak a piacfelügyeleti munkát segíti elő azzal, hogy probléma, veszély észlelésekor a további intézkedések megtétele céljából értesítést kap az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat.
102. Az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló 1924/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 2007. január 19-én lépett hatályba és 2007. július 1-jétől kell alkalmazni. A 1924/2006/EK 13. cikkének (2) bekezdése szerint a tagállamok 2008. január 31-ig az Európai Bizottság rendelkezésre bocsátják azon egészségre vonatkozó állítások listáját, a rájuk vonatkozó tudományos referenciákkal együtt, amelyek az alábbiakról szólnak, vagy azokra utalnak:
- a tápanyag vagy egyéb anyag szerepe a növekedésben, fejlődésben és a szervezet működésében,
 - pszichés állapot és magatartás,

- a 96/8/EK irányelv sérelme nélkül a fogyás vagy testtömeg kontroll, illetve az éhségérzet csökkentése vagy jóllakottság érzésének növelése, vagy az étrendből hasznosítható energiamennyiség csökkentése.

103. Az élelmiszerek egészségre gyakorolt hatásával összefüggő állítások vonatkozásában figyelembe veendő a 1924/2006/EK rendelet mellett a nem a betegségek kockázatának csökkentését, illetve a gyermekek fejlődését és egészségét érintő, élelmiszerekkel kapcsolatos, egészségre vonatkozó, engedélyezett állítások jegyzékének megállapításáról szóló, 2012. május 16-i 432/2012/EK bizottsági rendelet előírásai, amely a vállalkozások számára a rendelet hatálybalépését követő 6 hónap időszakot szabott meg az alkalmazásra, annak érdekében, hogy az élelmiszeripari vállalkozók alkalmazkodni tudjanak annak követelményeihez.

Az élelmiszerek, étrend-kiegészítők kereskedelmi kommunikációira irányadó előírások

104. A vizsgálattal érintett termék az étrend-kiegészítők azon kategóriájába tartozik, amelyre az élelmiszerekre vonatkozó általános szabályokat tartalmazó Éltv., továbbá az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV. 26.) EszCsM rendelet, valamint az 1924/2006/EK rendelet és a 432/2012/EK bizottsági rendelet különös forgalmazási és tájékoztatási szabályokat állapít meg. Ennek megfelelően nem bírt relevanciával eljárás alá vontnak az az előadása, hogy egy másik gyártó esetében ugyanezen összetevő (*Saccharomyces boulardi*) vény nélkül kapható gyógyszerként került forgalomba, mivel a gyógyszerként engedélyezett készítmények forgalmazására és az azokról adandó és adható tájékoztatásokra eltérő szabályok vonatkoznak.

Betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokra vonatkozó állítások

105. Az Éltv. 10. §-ának (3) és (4) bekezdése értelmében az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer, illetőleg az élelmiszerre vonatkozó reklám - ha jogszabály vagy közvetlenül alkalmazandó európai uniós jogi aktus eltérően nem rendelkezik - nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását. Az élelmiszerekkel kapcsolatban alkalmazott állítások vállalkozások általi igazolására a jogszabályi tilalmak, korlátok között kerülhet sor. Egy állítás GVH előtti eljárásban történő igazolása nem vezethet olyan eredményre, amely (következményeit is tekintve) ellentétes a vonatkozó ágazati jogi szabályozással. Ennek megfelelően egy, a GVH előtt folyamatban lévő eljárás nem eredményezheti, hogy az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságot lehetne tulajdonítani, s így az erre irányuló bizonyítási kísérlet, a vállalkozás által beterjesztett bizonyítékok a GVH eljárása szempontjából nem bírnak relevanciával.

106. Az Fttv. 1. §-a (4) bekezdésének c) pontja értelmében külön törvény vagy az annak végrehajtására kiadott jogszabály a fogyasztók tájékoztatására vonatkozóan az Fttv.-ben foglalt szabályokon túl szigorúbb szabályokat írhat elő az áru egészségügyi vonatkozásaival összefüggő követelmények érvényesítése céljából. A jelen esetben az Éltv. 10. §-ának (3)

bekezdése speciális szabályként az élelmiszerek vonatkozásában rögzíti, hogy az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását [a (4) bekezdés értelmében ez a tilalom az élelmiszerekre vonatkozó reklámokra is alkalmazandó]. Emellett az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV. 26.) ESzCsM rendelet 6. §-ának (2) bekezdése is kimondja, hogy az étrend-kiegészítő jelölése, megjelenítése és reklámozása során tilos a terméknek betegséget megelőző vagy gyógyító hatást tulajdonítani, illetve ilyen tulajdonságra utalni.

107. Az élelmiszereknek tulajdonított gyógyhatással kapcsolatos bírói gyakorlatból megállapíthatóan

- meg kell különböztetni egyrészt a betegségek megelőzésére, kezelésére, vagy gyógyítására alkalmas gyógyszereket, gyógyhatású készítményeket, másrészt az olyan élelmiszereket, amelyek nem a betegség megszüntetését, az egészség helyreállítását célozzák, hanem más módon gyakorolnak pozitív hatást az életműködésre [vö. a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.152/2010/5. számú ítéletével (Vj/209/2007.)],
- gyógyhatása annak a terméknek van, amely a betegséget megszünteti, az egészséget helyreállítja, azaz egészségessé tesz. Az egészség helyreállítását célzó tevékenység a gyógyítás, amelynek érdekében fogyasztani ajánlott terméknek gyógyító hatású terméknek kell lennie [Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.086/2006/6. (Vj/122/2003.), illetve lásd Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.127/2004/12. (Vj/103/2003.)],
- amennyiben egy élelmiszernek gyógyító hatása van, kedvezően befolyásolhatja a fogyasztók közérzetét, javíthat az egészségi állapoton, illetve alkalmas a már kialakult betegségek kezelésére, akkor ez a termék nemcsak úgy általában élelmiszer, hanem gyógyszer [Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.603/2010/5. (Vj/97/2007.)],
- ha egy kereskedelmi kommunikáció egy adott élelmiszernek az egészségi állapotban történő drasztikus változást, így különösen egészség helyreállító hatást ígér, akkor olyan tulajdonságokat társít az adott élelmiszerhez, amely hatás csak gyógyszertől várható [Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.127/2004/12. (Vj/103/2003.)],
- minden olyan reklámállítás, amely az adott élelmiszernek egészségi állapotban történő drasztikus (gyors és döntő) változást ígér, olyan tulajdonságokat társít az adott élelmiszerhez, amely hatások csak gyógyszertől várhatóak [lásd a Fővárosi Törvényszék 7.K. 30.155/2006/19. számú ítéletét (Vj/68/2004.)],
- a versenyfelügyeleti eljárásban a GVH-nak a tényállás tisztázása körében nem az a feladata, hogy a különböző engedélyező hatóságok által lefolytatott vizsgálatokat megismételve, vagy azok helyett szakértői bizonyítást folytasson le, az áru azon lényeges tulajdonsága vonatkozásában, hogy az gyógyhatás kiváltására alkalmas-e. A GVH-nak azt kell megítélnie, hogy a reklámállítások kelthették-e azt a képzetet a fogyasztóban, hogy a perbeli készítményeknek gyógyhatása van [lásd a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf. 27.185/2004/4. számú ítéletét (Vj/128/2003.), illetőleg a Fővárosi Törvényszék 7.K. 30.155/2006/19. számú ítéletét (Vj/68/2004.)].

Egészségre vonatkozó állítások

108. Az élelmiszerekre, étrend-kiegészítőkre vonatkozó különös ágazati szabályok kihatással vannak az adott, kereskedelmi kommunikációkban tett állítások alkalmazásában

megnyilvánuló kereskedelmi gyakorlat GVH általi értékelésére, az állítások igazolásának elfogadhatóságára is.

109. Amint az előzőleg már hangsúlyoztuk, a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát a vállalkozás köteles igazolni (Fttv. 14. §), az élelmiszerek, étrend-kiegészítők kapcsán alkalmazott, egészségre vonatkozó állítások alkalmazhatóságát ugyanakkor elsődlegesen a különös ágazati szabályok határozzák meg.
110. Az élelmiszerekkel kapcsolatban alkalmazott állítások vállalkozások általi igazolására a jogszabályi tilalmak, korlátok között kerülhet sor. Egy állítás GVH előtti eljárásban történő igazolása nem vezethet olyan eredményre, amely (következményeit is tekintve) ellentétes a vonatkozó ágazati jogi szabályozással. Ennek megfelelően egy, a GVH előtt folyamatban lévő eljárás nem eredményezheti, hogy az élelmiszernek egészségre vonatkozó állítás lenne tulajdonítható a jogszabályok által rögzített feltételek teljesülésének hiányában, a jogszabályokban megszabott eljárásrend tiszteletben tartásának mellőzésével. Így a vállalkozásnak a GVH előtti eljárásban az igazolási kötelezettség elsősorban arra terjed ki, hogy az állítás alkalmazására a jogszabályi előírásokkal összhangban került sor.
111. A 1924/2006/EK rendelet rendelkezéseiből következően az élelmiszerek vonatkozásában az egészségre vonatkozó állítások generálisan tiltottak, kivéve, ha azok a 1924/2006/EK rendeletben meghatározott feltételeknek megfelelnek és az engedélyezett állítások listáján szerepelnek. Vagyis a 10. cikk (1) bekezdésében található tilalom – amely szerint az egészségre vonatkozó állítások élelmiszerek kapcsán történő alkalmazása főszabály szerint tilos – alóli kivétel csak a 1924/2006/EK rendeletben rögzített konjunktív feltételek teljesülése esetén állapítható meg.
112. Amint azt a 1924/2006/EK rendelet preambuluma (14) bekezdése kifejti, az egyes tagállamokban az élelmiszerek címkézésekor és reklámozása során számos olyan, jelenleg is alkalmazott állítás használatos, amelyek olyan anyagokkal kapcsolatosak, amelyek kedvező volta nem igazolt, vagy amelyeket illetően pillanatnyilag nincsen kellő tudományos egyetértés. A 1924/2006/EK rendelet preambuluma aláhúzza, biztosítani kell, hogy az anyag, amelyre az állítás vonatkozik, valóban rendelkezzen kedvező táplálkozási vagy élettani hatással. A preambulum (16) bekezdése szintén kiemeli, helyénvaló valamennyi fogyasztó védelme a megtévesztő állításokkal szemben. A 1924/2006/EK rendelet preambuluma (29) bekezdése is azt tükrözi, a szabályozást áthatja az a cél, hogy az egészségre vonatkozó állítások valósághűek legyenek, s ezt szolgálja a 1924/2006/EK rendelet által létrehozott szabályozási rendszer, eljárásrend. Ez összhangban van a szintén a fogyasztók irányában tett állítások valóságnak való megfelelésének biztosítását mint célt szolgáló Fttv.-nek a tényállítás valóságának igazolásával kapcsolatos előírásával is. A két szabályozás ebben megmutatkozó összhangja az Fttv. körében megkövetelt igazolás vonatkozásában azzal a következménnyel jár, hogy az élelmiszerek kapcsán tett egészségre vonatkozó állítások igazolása az ágazati szabályozáshoz igazodik, s a vállalkozásnak elsődlegesen a 1924/2006/EK rendeletnek [illetőleg hatályba lépését követően a Bizottság nem a betegség kockázatának csökkentését, illetve a gyermek fejlődését és egészségét érintő, élelmiszerekkel kapcsolatos egészségre vonatkozó, engedélyezett állítások jegyzékének megállapításáról szóló 432/2012/EU rendeletének] való megfelelést kell igazolnia az Fttv. szerinti eljárásban is. Ez utóbbi esetében az is szükséges, hogy az adott állítás alkalmazása (a jogszabályban

szerepeltetett) feltételeinek teljesülése is bizonyítást nyerjen, így különösen az, hogy a termék az állításban ígért hatáshoz szükséges mennyiségben tartalmazza az adott (táp)anyagot.

113. Figyelemmel a fentiekre a Versenytanács az élelmiszerek esetében az egészségre vonatkozó állítások bizonyítottsága kapcsán meghatározó jelentőséget tulajdonít a 1924/2006/EK rendeletnek és a 432/2012/EU rendeletnek való megfelelés vállalkozás általi bizonyításának.
114. A 1924/2006/EK rendelet I. fejezete 2. cikke (fogalommeghatározások) (2) bekezdésének 5. pontja értelmében „egészségre vonatkozó állítás” bármely olyan állítás, amely kijelenti, sugallja vagy sejteti, hogy az adott élelmiszer, élelmiszercsoport vagy annak valamely alkotóeleme és az egészség között összefüggés van.

VIII.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat jogi értékelése

A Sediflore-M elnevezésű termék betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére való alkalmasságára vonatkozó állítások

115. Az eljárás alá vont több kereskedelmi kommunikációja összhatásában azt sugalmazta, hogy a Sediflore-M elnevezésű étrend-kiegészítő termék alkalmas betegség megelőzésére, gyógyítására, kezelésére. A kereskedelmi kommunikációk ezen üzenetet közvetítő, az összhatást befolyásoló egyes elemei közül az eljáró versenytanács kiemeli az alábbiakat:

Kereskedelmi kommunikáció	Betegség megelőzésére, gyógyítására, kezelésére vonatkozó állítás
http://lifeoryou.hu/images/Flash/2012_12/index.html Life for you Magazin, 2012. december	azok a gyerekek, akik ezt [licsi] gyümölcsöt fogyasztották, nem szenvedtek hasmenésben
	több száz tanulmány igazolja hatékonyságát és alkalmazási biztonságát akut fertőzőes hasmenés, utazási hasmenés és antibiotikum-okozta hasmenés esetén
	tapasztalatok szerint antibiotikum szedésével egy időben bevett napi 250 mg s. bouldardii biztosítja a normális, formált székletet
	s. bouldardii szignifikánsan reduktálta a bél permeabilitását és a bakteriális transzlokációt.
	a székletek gyakorisága is csökkent
Patika Tükör Magazin, 2013. szeptember, Gyógyhír Magazin, 2013. szeptember	szignifikáns volt a visszaesők számának a csökkenése is
	s. bouldardii csökkenti a gyulladást a béltraktusban, mert gátolja a gyulladáért felelős citokinok termelődését
	tanulmányok igazolják hatékonyságát és alkalmazási biztonságát akut fertőzőes hasmenés, utazási hasmenés és antibiotikum-okozta hasmenés esetén
	a híg székletet a tapasztalatok szerint igen gyorsan egy normális formált széklet váltja fel
	azok a gyerekek, akik a nagy kolera járvány idején licsi szilvát ettek, nem estek áldozatul a drasztikus hasmenéssel járó kórnak
	gyermek akut hasmenése esetén, különböző gyulladásos bélbetegségeknél is a s. bouldardii igen hatásosnak bizonyult
	s. bouldardii úgy szünteti meg a hasmenést, hogy megszabadítja a bélrendszert a kórokozóktól és egyidejűleg csökkenti a toxinok által fokozott víz és elektrolit kiáramlást a bélrendszerbe
	s bouldardii további előnye, hogy csökkenti a gyulladást a béltraktusban, mert gátolja a gyulladáért felelős citokinok termelődését
	tanulmányok igazolják hatékonyságát és alkalmazási biztonságát akut fertőzőes hasmenés, utazási hasmenés és antibiotikum-okozta hasmenés esetén

Panni Patika Magazin, 2013. február és november	azok a gyerekek, akik a nagy kolera járvány idején licsi szilvát ettek, nem lettek a drasztikus hasmenéssel járó kór áldozatai
	a híg székletet a tapasztalatok szerint igen gyorsan egy normális formált széklet váltja fel
	gyermek akut hasmenése esetén, különböző gyulladásos bélbetegségeknél is a s. boulardii igen hatásosnak bizonyult
	s. boulardii úgy szünteti meg a hasmenést, hogy megszabadítja a bélrendszert a kórokozóktól és egyidejűleg csökkenti a toxinok által fokozott víz és elektrolit kiáramlást a bélrendszerbe
	s. boulardii további előnye, hogy csökkenti a gyulladást a béltraktusban, mert gátolja a gyulladásért felelős citokinok termelődését
	Milyen esetekben javasolt a Sediflore-M szedése? - fertőzőes hasmenés - utazási hasmenés - antibiotikum által okozott hasmenés - gyulladásos bélbetegség

116. Az Éltv. 10. §-ának (3) és (4) bekezdése értelmében az élelmiszer-jelölés és az alkalmazott jelölési módszer, illetőleg az élelmiszerre vonatkozó reklám nem tulajdoníthat az élelmiszernek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat, illetve nem keltheti ezen tulajdonságok meglétének benyomását. Az eljárás alá vont megsértette ezen tilalmat, amikor 2012. december 11. és 2013. december 6. között a www.lifeoryou.hu honlapon, a Life for you Magazin 2012. decemberi számában, a Patika Tükör Magazin 2013. szeptemberi számában, a Gyógyhír Magazin 2013. szeptemberi, illetve a Panni Patika Magazin 2013. februári és novemberi számában megjelent fenti táblázatban írt tartalmú kereskedelmi kommunikációkban a Sediflore-M elnevezésű étrend-kiegészítő terméknek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat tulajdonított. Megjegyzendő, hogy az étrend-kiegészítőkről szóló 37/2004. (IV.26.) ESzCsM rendelet 6. §-ának (2) bekezdése is kimondja, hogy az étrend-kiegészítő jelölése, megjelenítése és reklámozása során tilos a terméknek betegséget megelőző vagy gyógyító hatást tulajdonítani, illetve ilyen tulajdonságra utalni.

117. Az élelmiszerekkel, étrend-kiegészítőkkel kapcsolatban alkalmazott állítások vállalkozások általi igazolására a jogszabályi tilalmak, korlátok között kerülhet sor. Ez a jelen esetben azt eredményezi, hogy a jogszabályi tilalomra tekintettel a terméknek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat tulajdonító állítások vonatkozásában irrelevánsak az állítások valóságnak megfelelését célzó bizonyítékok, ezért az eljárás alá von által hivatkozott tanulmányok e körben nem bírnak jelentőséggel.

118. Figyelemmel a fentiekre az eljáró versenytanács megállapította, hogy az eljárás alá vont jogsértést követetett el, amikor 2012. decembere és 2013. december 6. között egyes kereskedelmi kommunikációiban a Sediflore-M elnevezésű étrend-kiegészítő terméknek betegség megelőzésére, gyógyítására, illetve kezelésére vonatkozó tulajdonságokat tulajdonított.

119. Az eljárás alá vont ezen kereskedelmi gyakorlatával megsértette az Éltv. 10. §-ának (3) bekezdését.

A Sediflore-M elnevezésű termékkel kapcsolatos egészségre vonatkozó állítások

120. Az eljárás alá vont több kereskedelmi kommunikációjában egészségre vonatkozó állításokat fogalmazott meg a Sediflore-M elnevezésű étrend-kiegészítő termékkel kapcsolatban:

Kereskedelmi kommunikáció	Egészségre vonatkozó állítás
csomagolás	Saccharomyces boulardii a bélflóra egyensúlyáért
	az immunrendszer erősítéséért
	az emésztés elősegítéséért
www.hosptess.hu	saccharomyces boulardii a bélflóra egyensúlyáért
	az immunrendszer erősítéséért
	az emésztés stimulálásáért
www.lifeoryou.hu Life for you Magazin, 2012. december	saccharomyces boulardii a bélflóra egyensúlyáért
	az immunrendszer erősítéséért
	az emésztés stimulálásáért
	növeli az IgA szintet, ezzel immunstimuláló hatást fejt ki
Patika Tükör Magazin, 2013. szeptember, Gyógyhír Magazin, 2013. szeptember	növeli az IgA szintet, ezzel immunstimuláló hatást fejt ki
	saccharomyces boulardii a bélflóra egyensúlyáért
	az immunrendszer erősítéséért
	az emésztés stimulálásáért
Panni Patika Magazin, 2013. február és november	saccharomyces boulardii a bélflóra egyensúlyáért
	az immunrendszer erősítéséért
	az emésztés stimulálásáért
	növeli az IgA szintet, ezzel immunstimuláló hatást fejt ki
A/4 méretű plakát	saccharomyces boulardii a bélflóra egyensúlyáért
	az immunrendszer erősítéséért
	az emésztés stimulálásáért
pszeudorecept	saccharomyces boulardii a bélflóra egyensúlyáért
	az immunrendszer erősítéséért
	az emésztés stimulálásáért
leaflet	saccharomyces boulardii a bélflóra egyensúlyáért
	az immunrendszer erősítéséért
	az emésztés stimulálásáért

121. Az eljáró versenytanács - az előzőekben általa részletesen kifejtettekkel összhangban – kiemeli, hogy a Sediflore-M elnevezésű étrend-kiegészítő termékkel összefüggésben megfogalmazott, egészségre vonatkozó állítások bizonyítottsága kapcsán meghatározó jelentőséget tulajdonít a 1924/2006/EK rendeletnek és a hatályba lépését követő időszakban a 432/2012/EU rendeletnek való megfelelés eljárás alá vont általi bizonyításának, mivel az élelmiszerekre, étrend-kiegészítőkre vonatkozó különös ágazati szabályok kihatással vannak az adott, kereskedelmi kommunikációkban tett állítások alkalmazásában megnyilvánuló kereskedelmi gyakorlat GVH általi értékelésére, az állítások igazolásának elfogadhatóságára is, hiszen az élelmiszerek, étrend-kiegészítők esetében alkalmazott, egészségre vonatkozó állítások alkalmazhatóságát elsődlegesen a különös ágazati szabályok határozzák meg. Mindennek megfelelően az eljárás alá vont az igazolási kötelezettség elsősorban arra terjed ki, hogy az állítás alkalmazására a jogszabályi előírásokkal összhangban került sor.

122. A 2011. május 24-i igazolásában az OÉTI is felhívta az eljárás alá vont figyelmét, hogy a termék címkéjén feltüntetett általános tudományos bizonyítékokon alapuló egészségre vonatkozó állítások az 1924/2006/EK rendelet 13. cikkének (3) bekezdésében említett lista elfogadását követően, csak azzal összhangban használhatók.

123. Az eljárás alá vont nem igazolta, hogy a Sediflore-M elnevezésű étrend-kiegészítő termék kapcsán az egészségre vonatkozó állítások alkalmazására az ágazati jogszabályi előírásoknak megfelelően került sor.
124. Mindeközben ismert, hogy
- a LeSaffre vállalkozás az általa gyártott *Saccharomyces cerevisiae* var. *boulardii* (CMCM I-3799 azonosítószámú) törzs intesztinális diszkomfort enyhítése, illetve a bélflóra karbantartása jótékony hatás igénypontok elbírálását kérte az EFSA-tól, azonban azt az EFSA nem találta megalapozottnak, s az Európai Bizottság 1066/2013/EU rendelete értelmében nem volt felvehető az 1924/2006/EK rendelet 13. cikkének (3) bekezdésében említett engedélyezett állítások uniós listájára a *Saccharomyces cerevisiae* var. *boulardii* vonatkozásában a „hozzájárul a gasztrointesztinális komfortérzet fenntartásához” állítás,
 - az „EU Register on nutrition and health claims” szerint nincsenek hivatalosan jóváhagyott egészségre ható állítások a *Saccharomyces boulardii* tekintetében, a lista a *Saccharomyces boulardii* vonatkozásában valamennyi állítást „non-authorised” státusszal tartalmazza.
125. Az eljáró versenytanács megállapította, az eljárás alá volt által a Sediflore-M elnevezésű étrend-kiegészítő termékkel kapcsolatban tett egészségre vonatkozó állítások megalapozottsága nem nyert az ágazati szabályozással összhangban lévő igazolást. Az eljárás alá vont által becsatolt bizonyítékok ezen körülmény súlyát nem tudták ellensúlyozni, különös tekintettel arra, hogy – amint arra már rámutattunk - egy, a GVH előtt folyamatban lévő eljárás nem eredményezheti, hogy az élelmiszernek, étrend-kiegészítőnek egészségre vonatkozó állítás lenne tulajdonítható a jogszabályok által rögzített feltételek teljesülésének hiányában, a jogszabályokban megszabott eljárásrend tiszteletben tartásának mellőzésével. Ezen az OÉTI előtt lefolytatott notifikációs eljárás sem változtat, ideértve az OÉTI-hez benyújtott címketervben foglaltak is, mely körülmény jogsértés körében nem, csak a szankció kapcsán vehető figyelembe.
126. Figyelemmel a fentiekre az eljáró versenytanács megállapítja, hogy az eljárás alá vont jogsértést követetett el, amikor 2012. november 6. és 2013. december 6. között egyes kereskedelmi kommunikációinak alkalmazásával a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, egészségre vonatkozó állításokat téve a Sediflore-M elnevezésű étrend-kiegészítő termékkel kapcsolatban.
127. Az eljárás alá vont ezen kereskedelmi gyakorlatával megsértette
- egyrészt – az Fttv. 6. §-a (1) bekezdés b) pontjának bj) alpontjában foglalt tényállás megvalósításával – az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat,
 - másrészt az Éltv. 10. §-ának (2) bekezdésének b) pontját.

A Sediflore-M elnevezésű termék adott célra való alkalmasságával, a használatától várható eredményekkel, előnyeivel kapcsolatban tett állításokkal kapcsolatos állítások

128. A vizsgálattal érintett időszakban az eljárás alá vont egyes kereskedelmi kommunikációiban állításokat fogalmazott meg a Sediflore-M elnevezésű termék antibiotikum-rezisztenciájával kapcsolatban, illetőleg azzal összefüggésben, hogy ellenáll a

gyomorsavnak, a fehérjebontó enzimeknek, s a lenyelt mennyiség biztosan teljes egészében lejut a rendeltetési helyére.

Kereskedelmi kommunikáció	Vizsgált állítások
http://lifeforyou.hu/images/Flash/2012_12/index.html , Life for you Magazin, 2012. december	s. boulardii 100% antibiotikumrezisztens, ellenáll a gyomorsavnak, ellenáll a fehérjebontó enzimeknek, így a lenyelt mennyiség biztosan teljes egészében lejut a rendeltetési helyére, a vastagbélbe
pszeudorecept	antibiotikum rezisztens

129. Az eljárás alá vont előadása szerint a *Saccharomyces boulardii* - mint minden élesztőgomba-faj - természetes módon rezisztens az antibiotikumokra. Az állítás alátámasztására hivatkozott
- Y. Vandenplas „A *Saccharomyces boulardii* gyerekkorban” című tanulmányára, amely egyebek között kiemelte, „ahogy minden élesztőgomba, a *Saccharomyces boulardii*-nak is természetes antibiotikum rezisztenciája van”,
 - Lynne V McFarland „Systematic review and meta-analysis of *Saccharomyces boulardii* in adult patients” című tanulmányára, amely a *Saccharomyces boulardii* tulajdonságai fejezetében hangsúlyozza, hogy a *Saccharomyces boulardii* antibiotikumrezisztens,
 - dr. Micskey Éva „*Saccharomyces boulardii* gyerekkori akut és antibiotikus kezeléshez társuló hasmenésben” című tanulmányára, amely hangsúlyozza *Saccharomyces boulardii* genetikai ellenálló képességét az antibiotikumokkal szemben.
130. A Sediflore-M elnevezésű termék azon tulajdonságaival összefüggésben, mely szerint ellenáll a gyomorsavnak, a fehérjebontó enzimeknek, s a lenyelt mennyiség biztosan teljes egészében lejut a rendeltetési helyére, az eljárás alá vont
- hivatkozott dr. Micskey Éva „*Saccharomyces boulardii* gyerekkori akut és antibiotikus kezeléshez társuló hasmenésben” című cikkére hivatkozott, amely kiemeli, hogy *Saccharomyces boulardii* ellenáll a proteolízisnek, illetőleg dr. Micskey Éva „*Saccharomyces boulardii* gyerekkori akut és antibiotikus kezeléshez társuló hasmenésben” című tanulmányára, amely hangsúlyozza a *Saccharomyces boulardii* ellenálló képességét a gyomorsavval szemben,
 - az „Influence of pH conditions on the viability of *Saccharomyces boulardii* yeast” című tanulmányra,
 - Lynne V McFarland „Systematic review and meta-analysis of *Saccharomyces boulardii* in adult patients” című tanulmányára, amely a *Saccharomyces boulardii* tulajdonságairól szóló fejezetében hangsúlyozza, hogy a *Saccharomyces boulardii* túléli a gyomor savas környezetét.
131. Az eljáró versenytanács a fentiek értelmében megállapította, hogy
- egyrészt a rendelkezésre álló tanulmányok alapján nem tud egyértelműen állást foglalni abban a kérdésben, hogy megalapozottnak minősülnek-e az e körben vizsgált állítások, s ez alapján további információk lennének szükségesek az eljárás alá vont által becsatolt bizonyítékok megítéléséhez,

- másrészt a jelen eljárás érdemét tekintve nem mutatkozik szükségesnek további vizsgálat, mivel a kereskedelmi kommunikációk fogyasztók által észlelet üzenetét nem ezek az állítások határozzák meg, hanem a terméknek betegség megelőzésére, gyógyítására vagy kezelésére vonatkozó tulajdonságokat tulajdonító, illetőleg az egészségre vonatkozó állítások.

132. Mindezek alapján az eljáró versenytanács szerint az „s. boulardii 100% antibiotikumrezisztens, ellenáll a gyomorsavnak, ellenáll a fehérjebontó enzimeknek, így a lenyelt mennyiség biztosan teljes egészében lejut a rendeltetési helyére, a vastagbélbe”, illetve az „antibiotikum rezisztens” állítások megítéléséhez szükséges információk jelen eljárásban nem állnak rendelkezésre, és azok beszerzése az eljárás folytatása esetén sem várható, ezért az eljáró versenytanács ezen állítások vonatkozásában az eljárást a Ket. 31. §-a (1) bekezdésének i) pontja alapján megszüntette.

Az eljárás alá vont felelőssége

133. Az Fttv. 9. §-a alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll, abban az esetben is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.

134. Az Fttv. tehát az ún. „érdek-elvet” tekinti a felelősség megállapíthatósága alapjának. Az Fttv. értelmében elsődlegesen azon vállalkozások felelőssége állapítható meg a közzétett tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tekintetében, amelynek az értékesítés, eladásösztönzés közvetlenül érdekében áll.

135. A jelen eljárásban vizsgált kereskedelmi kommunikációkat megjelentető eljárás alá vont Hosptess Kft az érintett Sediflore-M elnevezésű termékből származó árbevétele miatt egyértelműen érdekelt annak értékesítésében.

136. A fentiek alapján megállapítható az eljárás alá vont Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése szerinti érdek-elvű felelőssége a vizsgált kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban.

Összefoglalás

137. Figyelemmel a fentiekre az eljáró versenytanács a Tpv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján megállapítja, hogy az eljárás alá vont jogsértést követetett el, amikor

- 2012 decembere és 2013. december 6. között egyes kereskedelmi kommunikációiban a Sediflore-M elnevezésű étrend-kiegészítő terméknek betegség megelőzésére, gyógyítására, illetve kezelésére vonatkozó tulajdonságokat tulajdonított.
- 2012 novembere és 2013. december 6. között egyes kereskedelmi kommunikációinak alkalmazásával a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, egészségre

vonatkozó állításokat téve a Sediflore-M elnevezésű étrend-kiegészítő termékkel kapcsolatban.

138. Az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlatával megsértette
- egyrészt – az Fttv. 6. §-a (1) bekezdés b) pontjának bj) alpontjában foglalt tényállás megvalósításával – az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében foglalt tilalmat,
 - másrészt az Éltv. 10. §-ának (2) bekezdésének b) pontját és 10. §-ának (3) bekezdését.
139. Az eljáró versenytanács a jogsértés megállapításán túlmenően megtiltja a jogsértő magatartás további folytatását a Tpvt. 77. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján.
140. Az eljáró versenytanács a Tpvt. 78. §-ának (1) bekezdése alapján bírságot szabott ki az eljárás alá vonttal szemben. A bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsi gyakorlatot a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 1/2007. számú Közleménye (a továbbiakban: Közlemény) foglalja össze. A Közlemény a Kúria (korábbi elnevezéssel: Legfelsőbb Bíróság) megközelítését figyelembe véve kiemeli, hogy a bírság kiszabásának célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen piaci magatartástól, és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét. Ez a cél pedig csak olyan mértékű bírsággal valósítható meg, amely a versenyjogsértést megvalósító vállalkozásnak arányos, de érezhető megterhelést jelentő anyagi hátrányt okoz, s olyan összegű, amely az eljárás alá vontakat és más vállalkozást hasonló magatartástól visszatart.
141. A Közleményben összefoglalt versenytanácsi gyakorlat szerint a bírság összegének kiindulópontjául elsősorban a jogsértő tájékoztatással járó költség szolgál, amelynek mértéket a releváns súlyosító és enyhítő körülmények növelhetnek, illetve csökkenthetnek. Abban az esetben viszont, ha a kommunikációs költség összege nem ad megfelelő viszonyítási alapot, akkor a GVH a jogsértéssel érintett árukból realizált, időarányos árbevétel egy bizonyos százalékáig terjedő összeget tekint a bírság alapösszegének (forgalom alapú bírságszámítás). Ezt követően szükséges annak mérlegelése, hogy az így kalkulált bírságösszeg összességében alkalmas-e a kívánatos következmények elérésére.
142. A Közleményben foglaltakra figyelemmel az eljáró versenytanács a bírság kiszabása során az eljárás alá vont által a vizsgált időszakban elért, a jogsértéssel érintett árukból realizált árbevételből indult ki amelynek összegét az eljárás által szolgáltatott adatok alapján a korábban megadott [üzleti titok]³ Ft helyett [üzleti titok]-ban fogadott el, mivel az eljárás alá vont a írásbeli beadványában³ ezt az értéket jelölte meg. Az ismert kommunikációs költséget ([üzleti titok] Ft) az eljáró versenytanács nem tekintette megfelelő viszonyítási alapnak.
143. Súlyosító körülményként vette figyelembe az eljáró versenytanács
- különösen nagy súllyal, hogy a jogsértő kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók széles körét érte el,
 - különösen nagy súllyal, hogy a jogsértéssel érintett termék bizalmi termék,

³ Vj/101-35/2013 számú irat

- kisebb súllyal, hogy az eljárás alá vont magatartása felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének.
144. Az eljáró versenytanács a felróhatóság körében értékeli, hogy az eljárás alá vont az adott – az emberi egészség védelme miatt fokozott felelősséget kívánó – ágazat szabályai körében alkalmazott jogsértő kommunikációs gyakorlatot.
145. Jelentős súlyú enyhítő körülményként vette figyelembe az eljáró versenytanács a Sediflore-M elnevezésű termék esetében az OÉTI előtti notifikációs eljárásban keletkezett iratokban foglaltakat, a notifikációs eljárás körülményeit.
146. Kisebbsúlyú enyhítő körülményként veszi figyelembe az eljáró versenytanács, hogy az eljárás alá vont részben nem vitatta a jogsértést.
147. Végezetül a Versenytanács a fentieknek megfelelően kalkulált bírságösszeget megvizsgálta abból a szempontból, hogy az – figyelemmel az ügy összes körülményeire – kellő mértékű elrettentő erőt képvisel-e, valamint tekintettel volt arra is, hogy a bírság-közzemlény értelmében – ha az eljáró versenytanács nem a vizsgált kereskedelmi gyakorlat költségéből, hanem a releváns árbevételből indul ki – az érintett termék vizsgált időszakon belüli forgalmából származó árbevételének 5%-át meghaladó bírság nem szokásos.

Az eljáró versenytanács az „s. boulardii 100% antibiotikumrezisztens, ellenáll a gyomorsavnak, ellenáll a fehérjebontó enzimeknek, így a lenyelt mennyiség biztosan teljes egészében lejut a rendeltetési helyére, a vastagbélbe”, illetve az „antibiotikum rezisztens” állítások vonatkozásában az eljárást a Ket. 31. §-a (1) bekezdésének i) pontja alapján megszüntette, mivel ezen állítások vonatkozásában a rendelkezésre álló adatok alapján nem volt megállapítható jogsértő tényállás és a további eljárási cselekményektől sem volt eredmény várható.

IX.

Egyéb kérdések

148. Az eljáró versenytanács nem szüntette meg a versenyfelügyeleti eljárást az eljárás alá vont kötelezettségvállalási nyilatkozatára tekintettel.
149. A Tpv. 75. §-ának (1) bekezdése szerint, ha a hivatalból indult versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált magatartás tekintetében az ügyfél kötelezettséget vállalt arra, hogy magatartását meghatározott módon összhangba hozza a Tpv., illetve az EK-Szerződés 81-82. cikkének rendelkezéseivel, és a közérdek hatékony védelme e módon biztosítható, az eljáró versenytanács végzéssel – az eljárás egyidejű megszüntetésével – kötelezővé teheti a vállalat teljesítését, anélkül, hogy a végzésben a törvénysértés megvalósulását, vagy annak hiányát megállapítaná. Az Fttv. 27. §-ának (3) bekezdése értelmében a Tpv. 75. §-a szerinti kötelezettségvállalás alkalmazásának akkor is helye lehet, ha az ügyfél a vizsgált

magatartással időközben felhagyott. Ilyen esetben a magatartás megismétlésétől való tartózkodásra lehet kötelezettséget vállalni.

150. A Gazdasági Versenyhivatal Elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa Elnökének 3/2012. számú közleménye a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése tárgyában indult eljárásokban tett kötelezettségvállalásról (a továbbiakban: Közlemény) 4. pontjában rögzíti, hogy a törvény a GVH-nak széles mérlegelési jogkört biztosít a kötelezettségvállalási nyilatkozat elbírálása (elfogadása vagy elvetése) tárgyában.
151. A Közlemény részletezi azokat a szempontokat, amelyek alapján a GVH megítéli az Fttv. megsértése tárgyában indult eljárásban a Tptv. 75. §-a, illetve az Fttv. 27. §-ának (3) bekezdése alapján benyújtott kötelezettségvállalási nyilatkozatokat.
152. A jelen eljárást ugyanakkor nem kizárólag az Fttv. megsértése tárgyában indította a GVH. Az eljáró versenytanács – figyelemmel az Éltv. 25. §-ának (3) bekezdése azon rendelkezésére is, amely szerint az eljáró hatóság az Fttv.-ben meghatározott szabályok szerint jár el – a Közlemény szerinti szempontokat az Éltv. alkalmazása körében is irányadónak tekinti.
153. A jelen esetben az eljáró versenytanács – a nyilatkozat elfogadása mellett és ellen szóló körülmények mérlegelését követően – nem látott lehetőséget a kötelezettségvállalási nyilatkozat elfogadására.
154. A nyilatkozat elfogadása ellen szolgált, hogy az eljárás alá vont által tanúsított kereskedelmi gyakorlat megítélése kapcsán már a kereskedelmi gyakorlat tanúsítását megelőzően egyértelmű iránymutatást adtak a jogszabályi rendelkezések, amely körbe az Fttv. és az Éltv. vonatkozó tilalmai értendők, illetve az is, hogy a kereskedelmi gyakorlat jelentős súlyúnak minősül, jelentős számú fogyasztót ért el (Közlemény 36. pontjának d) alpontja).
155. A jelen esetben megállapítható volt, hogy a kötelezettségvállalás elfogadásával – amely az eljárás alá vont által előadott körülmények alapján lehetne indokolható - elérhető várható előnyöknél nagyobb súllyal bír a tényállás teljes körű tisztázásához és az adott kereskedelmi gyakorlat jogi minősítéséhez fűződő közérdek [Közlemény 35. pontjának d) alpontja], a jogkövetkezmény generális preventív hatása.
156. A határozatban kiszabott bírságot a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő.
157. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 332. §-ának (2) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a végrehajtásra nincs halasztó hatálya, a felperes azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig az eljáró versenytanács nem foganatosíthatja.
158. A bírságnak a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő: - az eljárás alá vont neve, - a versenyfelügyeleti eljárás száma, - a befizetés jogcíme (bírság).

159. A Ket. 140. §-ának (1) bekezdése értelmében a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. §-ának (3) bekezdése szerint a végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.
160. A Ket. 132. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (2) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.
161. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását. Az eljáró versenytanács tájékoztatja a kötelezettet, hogy a Tpv. 90/A. §-ának (1) bekezdése alapján a Gazdasági Versenyhivatal által kiszabott, teljesítési határidőben meg nem fizetett bírság (valamint az ez után felszámítandó és meg nem fizetett késedelmi pótlék) behajtása iránt az állami adóhatóság intézkedik.
162. Az eljárást befejező döntést a Tpv. 63. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint a vizsgálat elrendelésétől számított három hónapon belül kell meghozni; az ügyintézési határidő azonban ugyanezen szakasz (6) bekezdése szerint indokolt esetben két alkalommal, egyenként legfeljebb két hónappal meghosszabbítható. A Ket. 33. §-a (3) bekezdésének c) pontja alapján a hiánypótlásra, illetve a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő, valamint a hatásköri egyeztetés ideje az ügyintézési határidőbe nem számít be. Mindezekre tekintettel az ügyintézési határidő 2014. október 18-án telik le.
163. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.
164. A végzés elleni jogorvoslati jogot a Tpv. 82. §-a, illetve a Ket. 98. §-a (3) bekezdésének c) pontja biztosítja.

Budapest, 2014. október 17.

dr. Berki Ádám s.k.
előadó versenytanács tag

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
versenytanács tag

Dr. Bara Zoltán s.k.
versenytanács tag